

Valsts vides
dienests

Publiskais gada pārskats 2023

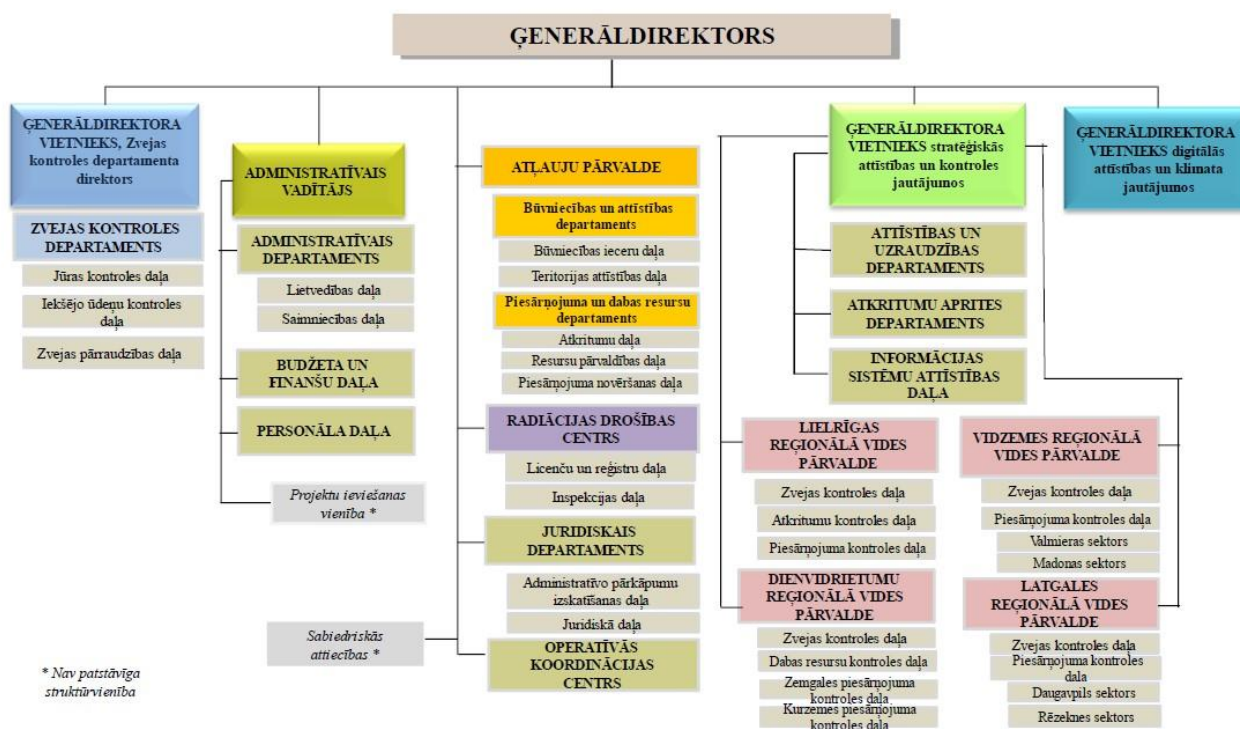
SATURS

1	STRUKTŪRA, DARBĪBAS JOMAS, STATUSS, VĒRTĪBAS UN FUNKCIJAS	3
2	BŪTISKĀKIE PAVEIKTIE DARBI 2023. GADĀ	5
2.1.	EFEKTĪVA VIDES AIZSARDZĪBAS PRASĪBU KONTROLE	9
2.1.1.	AVĀRIJU SITUĀCIJU PĀRVALDĪBA	9
2.1.2.	RŪPNIECISKO AVĀRIJU RISKU UZRAUDZĪBA	9
2.1.3.	ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS KONTROLE	10
2.1.4.	PIESĀRŅOJOŠO DARBĪBU KONTROLE	11
2.1.5.	ZVEJAS KONTROLE	15
2.1.6.	PIESĀRŅOTO VIETU PĀRVALDĪBA	17
2.1.7.	DABAS RESURSU KONTROLE.....	18
2.2.	RADIĀCIJAS DROŠĪBAS UZRAUDZĪBA	19
2.3.	DEPOZĪTA SISTĒMA.....	21
2.4.	DIENESTA INFORMĀCIJAS SISTĒMU UN DIGITĀLO RISINĀJUMU ATTĪSTĪBA.....	22
3	DIENESTA SNIEGTIE PUBLISKIE PAKALPOJUMI	23
4	SADARBĪBA DIENESTA FUNKCIJU EFEKTĪVAI NODROŠINĀŠANAI	24
4.1.	SADARBĪBA AR NVO	24
4.2.	STARPINSTITŪCIJU SADARBĪBA.....	25
5	PERSONĀLS.....	26
5.1.	DARBINIEKU ZINĀŠANU UN IEMAŅU PILNVEIDOŠANA.....	27
5.2.	PAVEIKTAIS VIDES UN ORGANIZĀCIJAS ILGTSPĒJAI.....	27
6	KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU.....	29
6.1.	SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANA UN IZGLĪTOŠANA	29
6.2.	POZITĪVĀ PIEMĒRA POPULARIZĒŠANA – “ZAĻĀ IZCILĪBAS BALVA”	31
6.3.	SABIEDRĪBAS INFORMĒTĪBA PAR RADIĀCIJU	32
6.4.	SABIEDRĪBAS IESAISTE VIDES AIZSARDZĪBĀ	33
7	FINANŠU RESURSI UN DIENESTA DARBĪBAS REZULTĀTI 2023. GADĀ.....	34
7.1.	VALSTS BUDŽETA FINANSĒJUMS UN TĀ IZLIETOJUMS.....	34
7.2.	DIENESTA DARBĪBAS REZULTATĪVO RĀDĪTĀJU IZPILDE	36
7.2.1.	VALSTS BUDŽETA REZULTATĪVO RĀDĪTĀJU IZPILDE.....	36
7.2.2.	DARBĪBAS STRATĒGIJĀ SASNIEDZAMO REZULTĀTU IZPILDES ANALĪZE	39
8	PROJEKTI.....	48
9	PLĀNOTIE PASĀKUMI 2024. GADĀ.....	50
10	SAĪSINĀJUMI	51

1 STRUKTŪRA, DARBĪBAS JOMAS, STATUSS, VĒRTĪBAS UN FUNKCIJAS

STRUKTŪRA

VALSTS VIDES DIENESTA PAPLAŠINĀTĀ STRUKTŪRSHĒMA

Dienesta struktūra

VALSTS VIDES DIENESTA DARBĪBAS JOMAS

STATUSS, VĒRTĪBAS UN FUNKCIJAS

Valsts vides dienests (Dienests) 2023.gadā bija Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde. Dienesta funkcijas, uzdevumi un kompetence noteikta 2004. gada 23. novembra Ministru kabineta noteikumos Nr. 962 "Valsts vides dienesta nolikums", kā arī dažādos vides aizsardzības normatīvajos aktos – likumos un noteikumos.

Dienesta funkcijas:

- ✓ vides aizsardzību regulējošajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā **veic vides aizsardzības un dabas resursu izmantošanas valsts kontroli** Latvijas teritorijā, kontinentālajā šelfā un Baltijas jūras Latvijas Republikas ekonomiskajā zonā;
- ✓ zveju regulējošajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā kontrolē zveju, kas tiek veikta ar Latvijas zvejas kuģiem, Eiropas Savienības dalībvalstu, valstu, kas nav Eiropas Savienības dalībvalstis, un starptautiskajos ūdeņos;
- ✓ radiācijas drošību un kodoldrošību regulējošajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā **veic radiācijas drošības un kodoldrošības uzraudzību un kontroli**;
- ✓ **informē sabiedrību** par dienesta darbību un sniedz sabiedrībai dienesta rīcībā esošo vides informāciju;
- ✓ **piedalās ārkārtējo situāciju pārvaldīšanā**;
- ✓ **kontrolē piesārņoto vietu sanācību** un organizē vēsturiski piesārņoto vietu sanācību fondu finansēto projektu ietvaros.

MISIJA, VĪZIJA, PRIORITĀRIE VIRZIENI

Valsts vides dienesta MISIJA

Rūpēties par ATBILDĪGU
resursu IZMANTOŠANU
un vides kvalitātes SAGLABĀŠANU
nākamajām paaudzēm

Valsts vides dienesta VĪZIJA

Sabiedrībā atzīta, uz klientu orientēta
un efektīva profesionāļu komanda,
kas drosmīgi ievieš inovācijas,
kļūstot par līderi digitālajā transformācijā
vides jomā

Valsts vides dienesta VĒRTĪBAS

Atbildība

uzņemamies atbildību
par saviem vārdiem,
lēmumiem un rīcības sekām

Tiesiskums

pieņemam lēmumus
saskaņā ar tiesību normām,
tie ir pamatoti un samērīgi

Profesionalitāte

esam motivēti, mērķtiecīgi un
uz rezultātu orientēti darbinieki,
kuri nepārtraukti mācās un
attīsta zināšanas, dalās ar tām
un gūst pieredzi

Sadarbība

savstarpēji un ar klientiem komunicējam atvērti,
efektīvi un cieņpilni, spējam iedziļināties un
izprast citu viedokļus

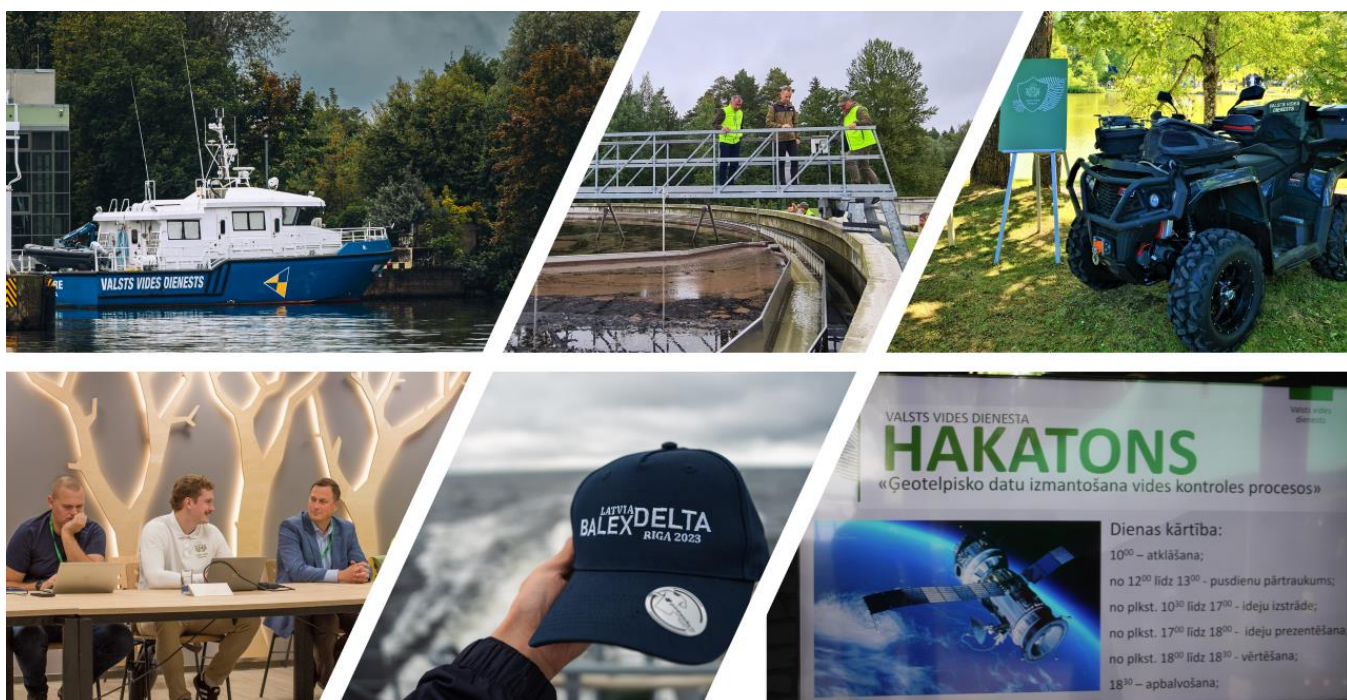
Attīstība

esam atvērti pārmaiņām un inovācijām,
vērsti uz nākotnes tendencēm un risinājumiem,
proaktīvi ieviešam labākos risinājumus

1. Vides kvalitātes uzlabošana;
2. Uz atbilstības panākšanu vērsta vieda vides kontrole;
3. Pakalpojumu un pārvaldes procesu digitālā transformācija;
4. Stratēģiskās partnerības un sabiedrības iesaiste vides apziņas celšanai;
5. Nepārtraukta organizācijas attīstība, kas balstās uz rezultātu orientētiem profesionāļiem.

2 BŪTISKĀKIE PAVEIKTIE DARBI 2023. GADĀ

- ✓ Rīgas līcī un tā piekrastē organizētas ikgadējās Starptautiskās Baltijas jūras avāriju seku likvidācijas mācības **BALEX 2023**;
- ✓ Darbu uzsācis Valsts vides dienesta (VVD) izveidotais **zvanu centrs**, kur iedzīvotāji un klienti, zvanot uz tālruni + 371 67084200, var ātri un ērti noskaidrot atbildes uz sev interesējošiem jautājumiem par VVD pakalpojumiem;
- ✓ Izstrādāts MK 07.01.2021. noteikumu Nr. 17 "**Noteikumi par gaisa piesārņojuma ierobežošanu no sadedzināšanas iekārtām**" ieviešanas plāns pa gadiem;
- ✓ Izstrādāts uzņēmumu bīstamības kategorijas noteikšanas **kalkulators** (t.s. Seveso kalkulators);
- ✓ Noorganizētas **5 sadarbības un pieredzes apmaiņas tikšanās** ar citām valsts iestādēm, nevalstiskajām valsts organizācijām u.c., kopumā piedaloties vairāk kā **190** dalībnieku, pārstāvējot **12** NVO, iestādes, citu valstu iestādes;
- ✓ Veikta Valsts kontroles 2023. gada 28. februāra lēmuma revīzijas "**Vai Latvijā tiek nodrošināta ilgtspējīga derīgo izrakteņu pārvaldība**" lietā Nr. 2.4.1- 15/2021 konstatēto nepilnību novēršana;
- ✓ Pirmo reizi VVD vēsturē organizēts ideju forums jeb **Hakaton "Ģeotelpiskie dati vides kontrolē"**.

IZSNIEGTAS **1517** ATĻAUJAS (LICENCES)

Atļaujas
piesārņojošai
darbībai

A kategorijas piesārņojošai darbībai **0**
B kategorijas piesārņojošai darbībai **89**
C kategorijas piesārņojošas darbības reģistrācija **604**

Atkritumu
apsaimniekošanai **79**

Licences melno un krāsaino metālu
atgriezumam un lūžņu iepirkšanai **1**

Ūdens resursu
lietošanai **9**
Zemes dziļu izmantošanas
licences **295**

Dabas resursu lietošanai **41**
Grunts novietošanai
jūras novietnē **6**

Reģistrācijas apliecības
darbībām ar jonizējošu
starojuma avotiem **139**
Licences darbībām ar
jonizējošu
starojuma avotiem **47**

Darbībām ar ozona slāni
noārdošām
vielām vai fluorētām
siltumnīcefekta gāzēm **46**
Siltumnīcefekta gāzu
emisijai **0**

Licences zvejai **137**
Zvejas žurnāli **513**

Atļaujas ārvalstu kuģiem
zinātniskās izpētes darbu veikšanai
Latvijas teritoriālajā jūrā,
kontinentālajā
šelfā un ekskluzīvajā
ekonomiskajā zonā
25

Pieņemtie lēmumi, atzīnumi un
Saskaņojumi **7857**

Ietekmes uz vidi sākotnējais
izvērtējums **473**

Tehniskie noteikumi **2090**

Grozītas, pārskatītas atļaujas
(licences) **879**

Atceltās atļaujas (licences) **687**

2023.gadā veiktas **9548** pārbaudes

3567

Vides piesārņojuma jomā

667

Dabas resursu un dabas aizsardzībā

153

Radiācijas drošībā

734

Jūras piesārņojuma jomā

3916

Zvejas un makšķerēšanas pārbaudes

940

Sūdzību pārbaudes

389 lēmumi par veicamajām rīcībām
269 lēmumi par piespiedu izpildi

84%
A,B un C iekārtu operatori ievēro vides prasības

82%
operatoru ievēro vides prasības dabas resursu izmantošanā (HES, zemes dzīles, aizsargjoslas)

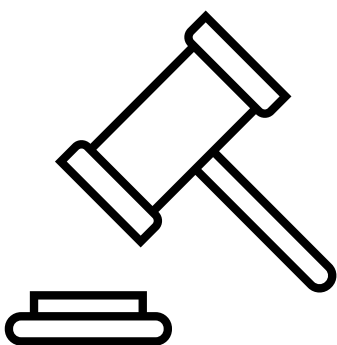
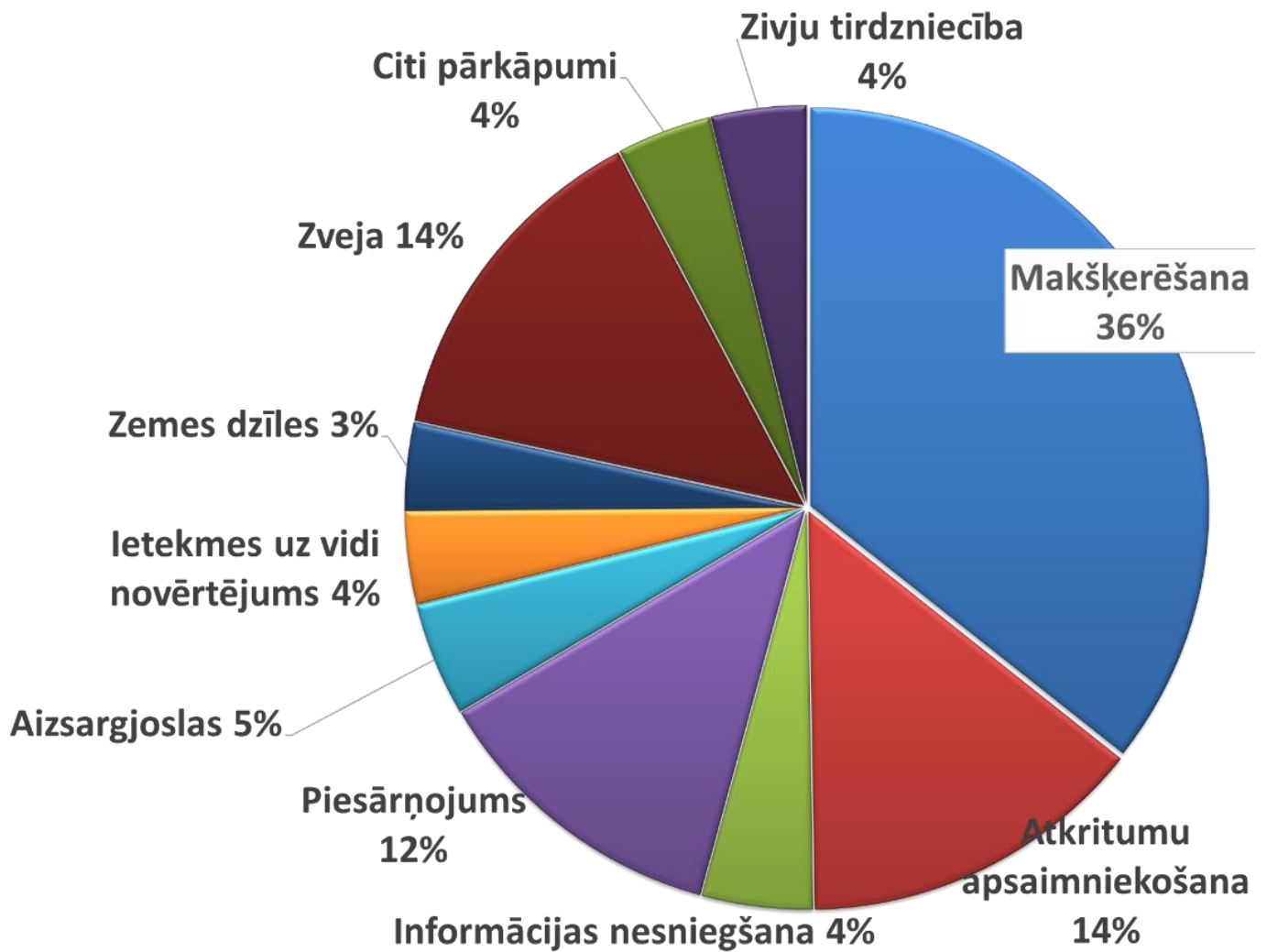

Saņemto sūdzību
TOP 5 /2023.g.

1. Piegružošana un neatļauta atkritumu apsaimniekošana
2. Gaisa piesārņojums - putekļi un smakas
3. Zvejas un makšķerēšanas noteikumu pārkāpumi
4. Piesārņojošo darbību uzņēmumu pārkāpumi
5. Ūdens piesārņojums

Piemērotie administratīvie sodi 2023. gadā

Par dažāda veida pārkāpumiem 2023. gada laikā:

- ✓ administratīvi sodītas **1229** personas;
- ✓ piemērots naudas sods **330 500 EUR** apmērā.

2.1. EFEKTĪVA VIDES AIZSARDZĪBAS PRASĪBU KONTROLE

2.1.1. AVĀRIJU SITUĀCIJU PĀRVALDĪBA

2023. gadā notikušas 13 vides avārijas, uz kurām izbraukuši Dienesta inspektori.

Janvārī, Jēkabpils plūdu laikā applūstot SIA "Ošukalns" teritorijai angārā izlija ražošanas vajadzībām nepieciešamā eļļa. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests veica noplūdušās eļļas lokalizāciju un sadarbībā ar SIA "Ošukalns" tās savākšanu. Kopumā objektā tika savākti **aptuveni 10m³ eļļas, eļļas ūdens emulsijas.**

Jūlijā, Liepājas notekūdeņu attīrīšanas iekārtās, sabrūkot notekūdeņu pieņemšanas kameras sienai, **vidē noplūda neattīrīti notekūdeņi.** Pēc avārijas tika monitorēta piesārņojuma virzība un izkliede jūrā. Neattīrītu notekūdeņu izplūde jūrā tika apturēta pēc 30 stundām.

2.1.2. RŪPNIECISKO AVĀRIJU RISKU UZRAUDZĪBA

Dienesta pārraudzībā ir 69 dažādi paaugstināta rūpniecisko avāriju riska objekti (SEVESO) - uzņēmumi, kas darbojas ar bīstamajām ķīmiskajām vielām un to maisījumiem.

Šiem uzņēmumiem papildus piesārņojošās darbības atļaujām ir izstrādāti drošības pārskati vai rūpniecisko avāriju novēršanas programmas.

Iespējamie riski tiek regulāri kontrolēti, un pārbaudes veic SEVESO inspekcijas komisijas, kurās piedalās pārstāvji no Dienesta, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta, Patērētāju aizsardzības centra, Valsts darba inspekcijas un pašvaldībā. Vadot starpinstitutu komisiju, VVD Izstrādā kopējo inspekcijas programmu un objektu inspekcijas plānu, kā arī organizē objektu kompleksās pārbaudes: augsta riska objektos – katru gadu, zemāka riska objektos – reizi 3 gados. 2023. gadā veiktas 36 pārbaudes.

2.1.3. ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS KONTROLE

Dienests 2023. gadā turpināja pastiprināti uzraudzīt atkritumu apsaimniekošanas sistēmas jeb ražotāju paplašinātās atbildības sistēmu (RAS) darbību.

Kopumā 2023. gadā Latvijā darbojās **14 ražotāju atbildības sistēmas**, kas nodrošināja ražotāju uzdevumā realizēto preču atkritumu apsaimniekošanu. Vērtējot RAS iesniegtos pārskatus par darbību iepriekšējā periodā, Dienests īpašu uzmanību pievērta atkritumu savākšanas un pārstrādes/reģenerācijas faktu pierādīšanai un noteikto apsaimniekošanas mērķu sasniegšanai.

Dienests veica **dabas resursu nodokļa uzrēķinu 41 228 EUR apmērā par 2022. gadā nepārstrādāto/nereģenerēto atkritumu apjomu**. Visu summu RAS segusi no saviem līdzekļiem.

Tāpat Dienests pēc vienotas metodikas poligonu pārbažu veikšanai veica desmit pārbaudes **CSA poligonos Latvijas Republikas teritorijā** ar mērķi nodrošināt vienotu pieeju atļauju kontrolē visās VVD reģionālajās vides pārvaldēs. Pēc veiktajām pārbaudēm ir sagatavoti desmit ziņojumi par pārbaudes rezultātiem CSA poligonos un tajos veiktajām atkritumu apsaimniekošanas darbībām 2022. gadā un **vienotais ziņojums par CSA poligonu pārbažu rezultātiem**.

VVD 2023. gadā pirmreizēji veikto vienoto pārbažu mērķis ir **konstatēt esošo situāciju CSA poligonos**, izmantojot vienotu pieeju pārbažu veikšanā, kā arī izmantot pārbažu rezultātus turpmāko sarunu vešanā ar operatoriem, **lai nodrošinātu efektīvu un vides prasībām atbilstošu poligonu darbību, novēršot konstatētos pārkāpumus**.

Pēdējos divus gadu Dienests pastiprināti veic būvniecības atkritumu pārvadājumu uzraudzību – 2023. gadā veiktas 30 sludinājumu pārbaudes par būvniecības atkritumu apsaimniekošanas pakalpojuma piedāvāšanu. No pārbaudītajiem sludinājumiem **27 gadījumos konstatēti pārkāpumi**:

- ✓ 23 sludinājumos (85 %) nekorekti ievietota informācija;
- ✓ 16 sludinājumos (59 %) norādīta cita atļauja;
- ✓ 14 sludinājumos (52 %) iesniedzējam nav izsniegta atkritumu apsaimniekošanas atļauja;
- ✓ 13 gadījumos (48 %) Dienests sniedza konsultāciju.

Dienests arī 2023. gadā turpināja kontrolēt atkritumu pārrobežu sūtījumus Latvijas teritorijā.

Veiktas 48 pārrobežu atkritumu sūtījumu pārbaudes:

- ✓ 14 transporta pārbaudes uz autoceļiem un ostās;
- ✓ 12 paziņotu sūtījumu pārbaudes, uzsākot sūtījumu vai to saņemot reģenerācijas iekārtā;
- ✓ 22 pārbaudes tieši atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumos.

18 gadījumos tika konstatētas neatbilstības, t.sk. konstatēti 3 nelikumīgi atkritumu sūtījumi. Vienā gadījumā konstatēts, ka operators veicis **nepareizu atkritumu klasifikāciju** un sūtījums veikts uz valsti, uz kuru sūtīt **attiecīgās atkritumu klases atkritumus ir aizliegts**. Vienā gadījumā konstatēts, ka atkritumiem nepamatoti mainītas atkritumu klases un pēc tam tie definēti kā materiāls pārrobežu sūtījumos. Savukārt citā pārbaudē konstatēts, ka operators noformējis nelikumīgu plastmasas un gumijas atkritumu sūtījumu uz Malaiziju.

Citos gadījumos konstatētas neatbilstības sūtījumu pavaddokumentu aizpildīšanā un uzskaitē, pavadzīmes neaizpildīšana atkritumu pārvadājumu uzskaites valsts informācijas sistēmā un neatbilstības atkritumu uzskaitē, kā arī saskaņotā paziņojuma nosacījumu ievērošanā.

Atkritumu pārrobežu sūtījumu kontrolēs, galvenokārt, konstatēti metāllūžņi, elektrisko un elektronisko iekārtu, plastmasas, gumijas, papīra, kartona un plastmasas iepakojuma pārvadājumi.

Iepriekšējo periodu pieredze rāda, ka **nelikumīgu atkritumu sūtījumu kopējais risks ir vidējs** – 2023. gadā 18 pārbaudēs atklāti pārkāpumi atkritumu pārrobežu sūtījumu jomā, t.sk. 3 pārkāpumi klasificēti kā nelikumīgi atkritumu sūtījumi (6,3 % no visām veiktajām pārbaudēm 2023. gadā), kas salīdzinoši ar veikto pārbaudu skaitu ir mazs ar tendenci samazināties. Salīdzinoši 2022. gadā atklāti 5 nelikumīgi sūtījumi (7,6 % no visām veiktajām pārbaudēm) un 2021. gadā 10 nelikumīgi sūtījumi (11,1 % no visām veiktajām pārbaudēm).

2.1.4. PIESĀRŅOJOŠO DARBĪBU KONTROLE

2023. gadā valsts vides inspektori kopumā ir veikuši 9548 piesārņojošo darbību pārbaudes, īstenojot gan plānotas, gan neplānotas pārbaudes. Plānotās pārbaudes tiek organizētas kā integrētās pārbaudes, tematiskās jeb konkrētu jomu pārbaudes, uzraudzības pārbaudes, kā arī konsultāciju vizītes pie jauniem operatoriem.

Pārbaudes veids "Konsultāciju vizīte" ir jauna pieeja kontrolē, ko Dienests īsteno kopš 2021. gada ar devīzi «Konsultē jauno operatoru vispirms!». Šī pārbaudes veida mērķis ir panākt, ka operatori jau no darbības uzsākšanas izprot un ievēro gan vides aizsardzības normatīvo aktu prasības, gan īpašos piesārņojošās darbības atļaujas nosacījumus.

VVD kopumā uzrauga **20 734** atļaujas, licences un reģistrētās darbības

Atļaujas
piesārņojošai
darbībai **12 284**

A kategorijas piesārņojošai darbībai **98**
B kategorijas piesārņojošai darbībai **2453**
C kategorijas piesārņojošai darbībai **9733**

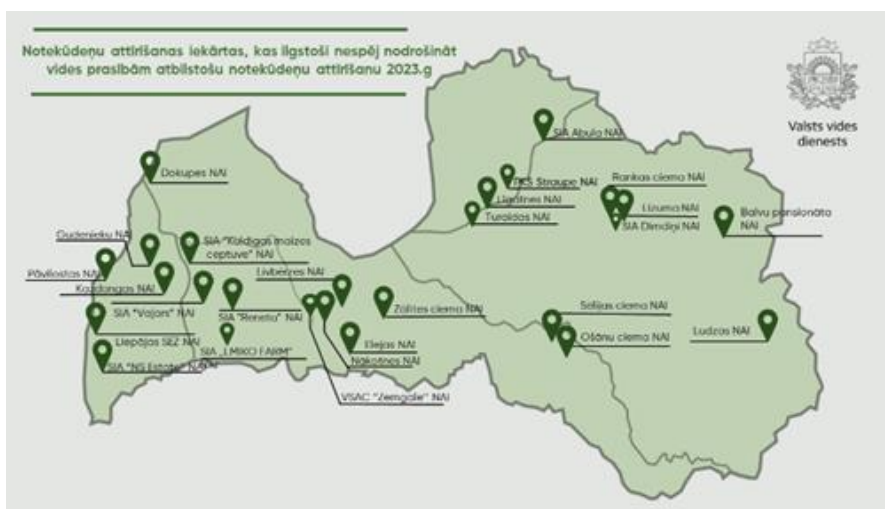
NOTEKŪDEŅU ATTĪRĪŠANAS IEKĀRTU VALSTS TESTĒŠANAS PROGRAMMA

Viens no Dienesta mērķiem ir panākt **notekūdeņu atbilstošu attīrīšanu pirms to novadīšanas vidē**. Dienests **veic uzraudzību ~1300 notekūdeņu attīrīšanas iekārtās Latvijā**. Dienests veic uz riska analīzi balstītu notekūdeņu valsts testēšanas programmu augsta riska iekārtās un iekārtās, kas novada notekūdeņus riska ūdens objektos. Valsts testēšana ir viens no Dienesta kontroles rīkiem efektīvākai notekūdeņu attīrīšanas iekārtu uzraudzībai.

Veicot notekūdeņu attīrīšanas iekārtu (NAI) testēšanu 2023. gadā, Dienests konstatējis, ka **26 NAI Latvijā ilgstoši piesārņo vidi**. 2022. gadā no notekūdeņu sistēmām un iekārtām vidē novadīti neattīrīti 1 593 085 m³ notekūdeņi jeb 0,92 % no kopējā apjoma.

No 26 ūdens attīrīšanas iekārtām 9 iekārtas apsaimnieko tikai sadzīves notekūdeņus, 8 apsaimnieko sadzīves un ražošanas notekūdeņus, savukārt 9 no iekārtām nepienācīgi attīra ražošanas notekūdeņus.

VVD veic uz riska analīzi balstītu notekūdeņu valsts testēšanas programmu augsta riska iekārtās un iekārtās, kas novada notekūdeņus riska ūdens objektos. Valsts testēšana ir viens no VVD kontroles rīkiem efektīvākai notekūdeņu attīrīšanas iekārtu uzraudzībai. VVD 2023. gada martā-aprīlī nodrošināja 48 NAI darbības efektivitātes valsts testēšanu.

2023. gadā valsts testēšana tika nodrošināta 21 problēmNAI no 48 NAI, kuras iekļautas VVD izveidotajā problēmNAI sarakstā. Šogad veiktās valsts testēšanas rezultāti uzrāda, ka neatbilstības ir konstatētas 12 iekārtu darbībā (57%), bet 9 iekārtu darbība (43%) nodrošināja efektīvu notekūdeņu attīrīšanu. Salīdzinājumā ar pagājušo gadu situācija ir pasliktinājusies – palielinājies to NAI skaits, kurās ir konstatēti RV pārsniegumi. To varētu skaidrot ar augsto gruntsūdens līmeni un augstajiem palu ūdeņiem šajā sezonā.

No 2022. gada jūlija līdz 2023. gada 1. augustam no problēmNAI saraksta tika svītrotas 5 NAI: Sutru ciema NAI, Limbažu pilsētas NAI, SIA „Cepļiši” NAI, AS "Olaines ūdens un siltums" NAI. Darbības apturēšanas rezultātā no saraksta izslēgta SIA "Mālpils piensaimnieks" NAI.

Īstenojot valsts testēšanu NAI, gada laikā Dienests veicis 269 pārbaudes.

SADEDZINĀŠANAS IEKĀRTU KONTROLES PROGRAMMA

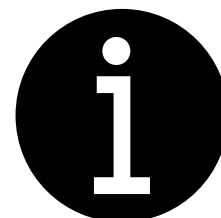
16.04.2020. Ministru Kabinets apstiprināja **Gaisa piesārņojuma samazināšanas rīcības plānu 2020.-2030. gadam (Plāns)**. Plāns izstrādāts, lai samazinātu gaisa piesārņojuma radīto negatīvo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību. Dienestam uzdoti vairāki Plāna uzdevumi, tai skaitā – organizēt neatkarīgu gaisu piesārņojošo vielu emisiju mērījumu veikšanu akreditētā laboratorijā tām gaisu piesārņojošajām vielām, kurām noteikti robežlielumi.

Mērījumi jāveic divām iekārtu grupām – sadedzināšanas iekārtām (uzdevums 1.4.) un iekārtām, kas nav sadedzināšanas iekārtas (uzdevums 1.5.).

2023. gadā testētas 15 sadedzināšanas iekārtas 9 operatoru katlu mājās. Rezultāti rada piesardzīgu optimismu – neatbilstība konstatēta tikai 3 sadedzināšanas iekārtām. Sākotnējais datu novērtējums liecina, ka trūkumi novēršami salīdzinoši ātri un vienkārši, veicot degšanas režīma regulēšanu.

Visvairāk līdz šim konstatēta neatbilstība oglekļa oksīda CO jeb tvana gāzes emisiju robežvērtībām.

Uzdevums monitorēt katlu māju darbību VVD uzticēts Ministru kabineta apstiprinātā Gaisa piesārņojuma samazināšanas rīcības plāna 2020.-2030.gadam ietvaros. Plāns izstrādāts ar mērķi samazināt gaisa piesārņojuma radīto negatīvo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību.

2023. gadā VVD testēšanas darbus veicis ļoti ierobežotā apjomā, jo netika saņemts valsts finansējums. Projekts tika realizēts par Latvijas vides aizsardzības fonda līdzekļiem projekta "Sadedzināšanas iekārtu emisiju testēšana" (Reģ.Nr.1-08/133/2023) ietvaros.

Lai sasniegtu Latvijā izvirzītos gaisu piesārņojošo vielu emisiju samazināšanas mērķus, emisiju robežvērtību normatīvi pakāpeniski kļūst stingrāki. Laikā līdz 01.01.2025. apmēram 400 esošajām vidējas jaudas sadedzināšanas iekārtām ar ievadīto jaudu 5-50 MW, kas izmanto cieto kurināmo, uz pusi samazinās pieļaujamā robežvērtība oglekļa oksīdam CO un cietajām daļiņām PM, izmantojot šķidro kurināmo – par trešdaļu samazinās slāpekļa oksīdu NOx robežvērtība, bet izmantojot gāzveida kurināmo – par trešdaļu samazinās CO un NOx robežvērtības.

Šo prasību nodrošināšanai, uzņēmumiem, kas nespēs pierādīt, ka spēj nodrošināt atbilstību emisiju robežvērtībām, būs nepieciešams nomainīt vecos, neefektīvos apkures katlus uz modernākiem. Tas prasīs aktīvu Klimata un enerģētikas ministrijas iesaisti Gaisa piesārņojuma samazināšanas rīcības plāna 2020.-2023. gadam uzdevumu izpildē, īpašu uzmanību veltot komunālās siltumapgādes nozarei.

AUTOSERVISU KONTROLES PROGRAMMA

Ar 111 veiktām pārbaudēm veikta ikgadējā autoservisu kontroles kampaņa. Dienests veica pārbaudes autoservisos un nolietoto transportlīdzekļu apsaimniekošanas objektos visā Latvijas teritorijā. Īstenots princips "Konsultē vispirms!", skaidrojot uzņēmējiem vides prasības, galveno uzsvāru liekot uz bīstamo atkritumu apsaimniekošanu. **Dienests pirmo reizi 10 objektos – nolietoto transportlīdzekļu uzglabāšanas vietās un autoservisu teritorijās, veica augsnes un grunts paraugu noņemšanu.**

Veiktie augsnes un grunts paraugu testēšanas rezultāti parādīja būtisku augsnes piesārņojumu autoservisu teritorijās, kur veiktas darbības ar bīstamajiem atkritumiem, tādiem kā smēreļļas, eļļas filtri u.c. Trijos no desmit objektiem, kuros pirms kampaņas veikta augsnes un grunts paraugu noņemšana, kas jau bija VVD redzeslokā kā nolietotu transportlīdzekļu un citu bīstamo atkritumu apsaimniekošanas objekti, naftas produktu koncentrācijas pārsniedza kritisko robežlielumu (C vērtību)*, kuru sasniedzot vai pārsniedzot, augsnes un grunts funkcionālās īpašības ir nopietni traucētas vai piesārņojums tieši apdraud cilvēku veselību vai vidi.

Septiņos no kampaņas laikā apsekotajiem desmit objektiem veikta nolietoto transportlīdzekļu apsaimniekošana. Paraugos testētas smago metālu – hroma (Cr), svina (Pb), niķeļa (Ni), kadmija (Cd) un naftas produktu koncentrācijas, tās pēc tam salīdzinātas ar augsnes un grunts normatīviem, tādējādi nosakot piesārņojuma līmeni konkrētajā teritorijā. Nevienā no 10 paraugiem nav pārsniegts testēto rādītāju kritiskais robežlielums.

62 % veikto pārbažu tika konstatēts, ka nolietotie transportlīdzekļi netiek uzglabāti uz piesārņojošas vielas necaurlaidīga seguma, līdzvērtīgs skaits operatoru nenodrošina lietusūdeņu savākšanu un attīrīšanu no nolietoto transportlīdzekļu uzglabāšanas laukumiem (naftas produktu ķērāji u.c. iekārtas).

LAUKSAIMNIECĪBAS OPERATORU KONTROLES PROGRAMMA

Laika periodā no 2021. gada līdz 2027. gadam, Dienests plāno veikt lauksaimnieku operatoru kontroli, ar mērķi īstenot visaptverošu kontroles programmu amonjaka emisiju samazināšanai no lauksaimniecības darbībām. Šajā laika periodā plānotas ~ 3500 lauksaimnieku operatoru pārbaudes.

Galvenie kontroles programmas uzdevumi:

- ✓ Panākta atbilstība vides aizsardzības prasībām atbilstoši vides aizsardzības normatīvajiem aktiem;
- ✓ Lauksaimniecības dzīvnieku ēdināšanas pārvaldība noris atbilstoši labāko pieejamo tehnisko paņēmienu nosacījumiem;
- ✓ Izbūvētas normatīvo aktu prasībām atbilstošas mēslu krātuves.

2023. gadā veiktas 699 pārbaudes

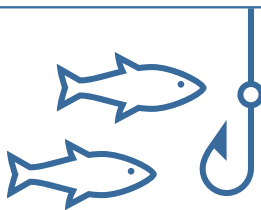

2.1.5. ZVEJAS KONTROLE

2023.gadā veiktas 3916 zvejas un makšķerēšanas pārbaudes

1330

zvejas un makšķerēšanas pārbaudes jūrā un piekrastes ūdeņos

2143

zvejas un makšķerēšanas pārbaudes iekšējos ūdeņos

Veicot zvejas kontroli un uzraudzību, Dienests veicis vairākas kontroles kampaņas: Piekrastes zvejas kontroles kampaņa, kuras laikā veikti 18 reidi, pārbaudīti 49 piekrastes zvejnieki, izņemti 7 bezsaimnieka un 2 marķēti zvejas riki, atklāts 21 zvejas noteikumu pārkāpums.

Zivju tirdzniecības vietu kampaņa, veicot 28 zivju tirdzniecības vietu pārbaudes, 4 gadījumos piemērots «Konsultē vispirms» princips.

Veikta arī pastiprināta kontrole lašu un taimiņu nārsta laikā, veicot 234 pārbaudes. Izcelti 96 zvejas rīki, no kuriem 68 – iekšējos ūdeņos un 28 – jūras piekrastē, atklāti 12 pārkāpumi, lieta par elektrozevejas aparātu nodota Valsts policijai kriminālprocesa uzsākšanai.

2023.
gadā
Kopumā
izņemti

nelegāli
zvejas un
makšķerēšan
as rīki

no tiem 1171 bezsaimnieka

Par pārkāpumiem zvejas un
makšķerēšanas jomā:

sodītas 928 personas
piemērota soda nauda
~ 68700 EUR

Par zivju resursiem nodarītajiem
zaudējumiem pieņemti 102 lēmumi;
pārkāpējiem jāatlīdzina ~ EUR 2500

2023.gadā zvejas un makšķerēšanas kontrolē piedalījās **81** sabiedriskais
vides inspektors, no kuriem **5** zvejas kontroles komandai pievienojās 2023.gadā

Noritējušas 8 zvejas kontroles misijas NAFO (Ziemeļatlantijas Zvejniecības organizācijas), NEAFC (Ziemeļaustrumu Atlantijas Zvejniecības komisijas) zvejas zonā, Ziemeļaustrumu Atlantijas Rietumu ūdeņos un Baltijas jūras ūdeņos.

Veikta informācijas sistēmu (LZIKIS, VMS) pilnveide, automatizējot VMS datu verifikāciju un krustenisko pārbaūžu procesu. Kā arī izstrādāts trešo valstu un ES dalībvalstu anulēto Nozvejas sertifikātu reģistrs.

Pirmo reizi nodrošināta Dienesta inspekcijas kuģa "Mare" dalība Jūras svētkos Mērsragā, radot plašu interesi. Dienesta Zvejas kontroles departaments un Kurzemes RVP zvejas kontroles inspektori pastāstīja par zvejas kontroli Latvijā. Apmeklētāju interese bija liela – divarpus stundu laikā uz kuģa pavesojās ap 100-150 interesentu. To vidū bija gan bērni, gan

pieaugušie, tostarp arī zvejnieki, kas uzdeva profesionālus jautājumus. Inspektori atbildēja uz neskaitāmiem jautājumiem un demonstrēja zvejas kontrolē izmantoto aprīkojumu.

Dienests īstenojis Latvijā līdz šim apjomīgāko un tehnoloģiski vienu no sarežģītākajiem vides projektiem, attīrot no vēsturiskā piesārņojuma – bīstamajiem atkritumiem Inčukalna sērskābā gudrona dīķus, tādējādi novēršot piesārņojuma nonākšanu augsnē un gruntsūdeņos. Kopumā projekta rezultātā saimnieciskajā aprītē atgriezti ~ 8,4 hektāri zemes. Sanācijas projekts noslēdzies 2023. gada decembrī.

Vēsturiski piesārņoto Inčukalna sērskābā gudrona dīķu sanācijas otrā posma rezultātā atjaunoti 5 ha zemes platības (tajā skaitā abu piesārņojuma avotu (dīķu) teritorija, kurā veikti sanācijas darbi). Tāpat projekta laikā, cementa ražošanas procesā, kopumā sadedzinātas ~ 49 000 tonnas sekundārā kurināmā, kas iegūts no bīstamajiem gudrona atkritumiem.

Sākot ar 2024. gadu, tiek uzsākta projekta pēc uzraudzība, kas turpināsies turpmākos piecus gadus. Kā arī, Dienests, 30 gadus pēc projekta pabeigšanas, turpinās veikt vides kvalitātes monitoringu, izmantojot gan Dienvidu, gan Ziemeļu dīķi izveidoto pēc sanācijas monitoringa sistēmu.

Sanācijas darbi veikti sekmīgi īstenojot Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projektu "Vēsturiski piesārņoto vietu „Inčukalna sērskābā gudrona dīķi” sanācija, II posms" (Nr.5.6.3.0/17/I/001), kura kopējais finansējums vairāk nekā 29,7 miljoni EUR, no tiem 85% bija Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) finansējums, bet pārējie – valsts budžeta līdzekļi.

Projektu īstenoja VVD, darbus veica PS "Inčukalns Eko", bet projekta inženiertehnisko uzraudzību īstenoja SIA "Geo Consultants". Savukārt gudrona drošu utilizāciju, izmantojot kā alternatīvu kurināmo un izejmateriālu, savā rūpnīcā Brocēnos veica SIA "SCHWENK Latvija".

2.1.7. DABAS RESURSU KONTROLE

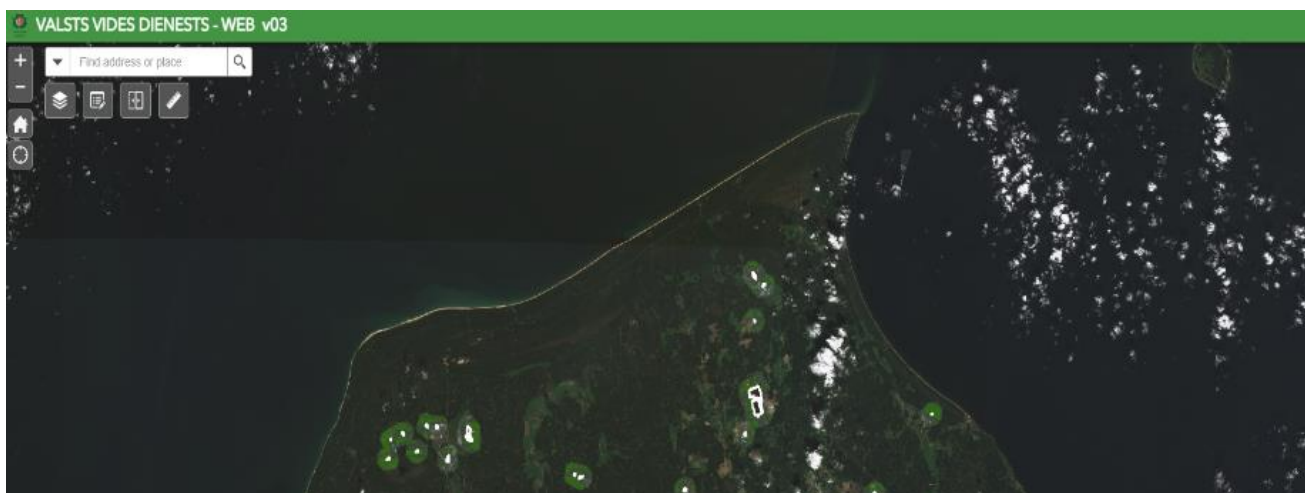
- ✓ **Pagarināts projekts "SentiCheck"** jeb turpināta attālināta uz Sentinel satelīta datiem balstīta derīgo izrakteņu ieguves vietu uzraudzība. Projekta ietvaros attīstīts derīgo izrakteņu ieguves identificēšanas algoritms, vienlaikus palielinot monitorējamo platību skaitu – iepriekš monitorēto 42 pilotteritoriju vietā, 2023. gada ievaros monitorējamo derīgo izrakteņu ieguves vietu skaits palielināts līdz ~2000 vietām.
- ✓ Ieviesta arī monitorējamo derīgo izrakteņu ieguves vietu tuvāko zemes vienību uzraudzība, tādējādi 2023. gada ietvaros kopumā monitorētas teju 70000 dažādas zemes vienības. Papildus projektā iegūtie dati izmantoti arī 2024. gada pārbažu plāna sagatavošanā.

- ✓ Papildus attālinātajai kontrolei, Dienests turpināja digitālo attīstību klātienē kontrolēs – Dienests iegādājies DJI Phantom 4 RTK bezpilota lidaparātus, kuri ļauj situāciju dabā novērtēt ne tikai vizuāli, bet arī ļauj iegūt datus mērījumu veikšanai.

- ✓ Publiskots Valsts kontroles revīzijas ziņojums "Vai Latvijā tiek nodrošināta ilgtspējīga derīgo izrakteņu

pārvaldība?" Revīzijas ietvaros Valsts kontrole izvirzījusi ieteikumus, no kuriem 7 bija attiecināmi uz Dienestu. Pēc revīzijas rezultātiem Dienests gada ietvaros veicis uzlabojumus iekšējā kontroles kārtībā, nosakot detālāku pārbaudāmo objektu atlasē kārtību, veicis grozījumus Administratīvo sodu un citu piespiedu līdzekļu politikā zemes dzīļu jomā, kā arī uzsācis darbu pie VSIA "Latvijas Vides ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" un Dienesta informācijas sistēmu integrācijas. Turpināts darbs pie grozījumu izstrādes Ministru kabineta noteikumiem Nr. 570 "Derīgo izrakteņu ieguves kārtība".

Radiācijas drošības centrs (RDC) arī 2023. gadā ir turpinājis pastiprināti uzraudzīt radiācijas drošības situāciju saistībā ar notikumiem Ukrainas kodolobjektos militārā iebrukuma rezultātā, ievērojot iespējamus riskus Zaporīžes atomelektrostacijai (starptautiskās ziņas, monitoringa staciju uzraudzība, starptautiskā saziņa, intervijas medijiem, u.c.). Arī citi jautājumi, kas saistīti ar gatavību un rīcību radiācijas avārijās, ir bijuši aktuāli. RDC turpinājis sadarboties ar citām iestādēm gan Dienesta izveidotās darba grupas starpinstitucionālās sadarbības nodrošināšanai radiācijas avārijās (tajā iekļautas 20 institūcijas) ietvaros, gan arī organizējot apmācības un mācības. Darba grupas ietvaros 2023. gada decembrī tika pabeigts darbs pie Ministru kabineta noteikumu projekta "Prasības attiecībā uz sagatavotību radiācijas avārijai un rīcību šādas avārijas gadījumā" un iesniegts VARAM.

RDC 2023. gada 14. septembrī organizēja praktiskās civilās aizsardzības mācības par rīcību vietēja līmeņa radiācijas avārijās gadījumā Daugavpils reģionālās slimnīcas teritorijā. Mācību mērķis bija pārbaudīt un pilnveidot iestāžu sadarbības algoritmus, reaģēšanas spējas un praktisko rīcību vietēja mēroga radiācijas avārijās gadījumā (transportlīdzekļa ar radioaktīvajiem materiāliem avārija). Mācībās kopumā piedalījās 55 dalībnieki – Valsts policijas, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta, VSIA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs”, Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta, SIA „Daugavpils reģionālā slimnīca” un RDC darbinieki.

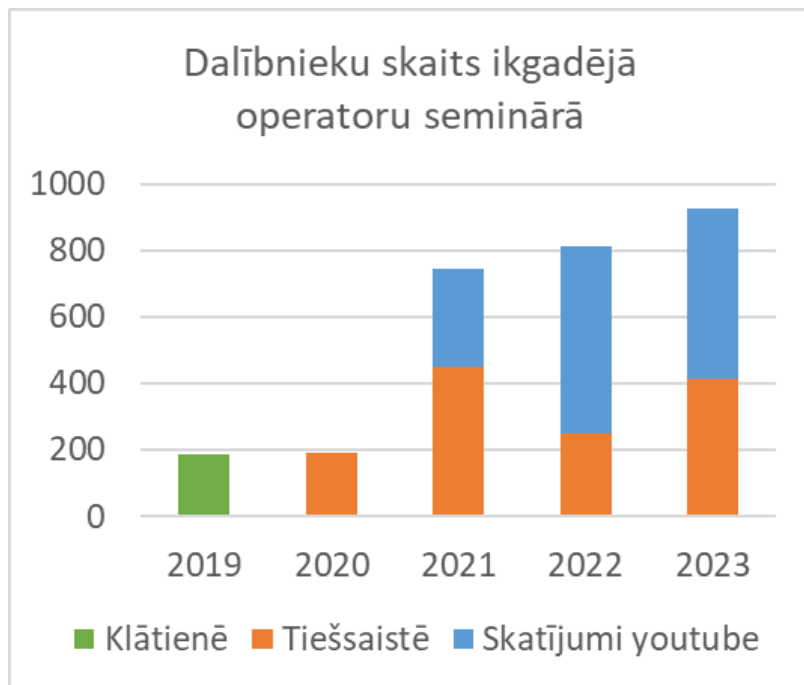
Tāpat RDC organizēja divus apmācību kursus saistībā ar gatavību un rīcību radiācijas avārijās – apmācības pirmajiem reaģētājiem radiācijas avārijās 26.06.–07.07.2023. (piedalījās 19 pārstāvji no 9 iestādēm) un sadarbībā ar NMPD apmācības NMPD un ārstniecībās iestāžu mediķiem, kas sniedz pirmo neatliekamo palīdzību radiācijas avārijās 05.6.–08.06.2024. (piedalījās 32 pārstāvji no 19 institūcijām). Apmācību kursi tika organizēti Starptautiskās atomenerģijas aģentūras (SAEA) nacionālā projekta LAT9016 "Strengthening the Regulatory Framework for Radiological Emergencies and Radioactive Waste Management" ietvaros, piesaistot starptautisko ekspertus.

Radiācijas monitoringa staciju modernizācija

2023.gadā RDC uzsāka darbu pie radiācijas monitoringa staciju sistēmas modernizācijas projekta, kurš tiks īstenots 2024.–2025.gadā. Staciju modernizācija tiks finansēta no ERAF projekta "Ūdens un atmosfēras gaisa monitoringa tīkla uzlabošana". Projekta ietvaros VVD būs sadarbības partneris finansējuma saņēmējam LVĢMC. Tiks modernizētas esošās radiācijas monitoringa stacijas, nodrošinot staciju detektoru nomaiņu ar jaunākiem detektoriem, tādējādi uzlabojot signāla stabilitāti, un uzstādot arī vienu jaunu spektrometrisko staciju.

Ikgadējās iestāžu aptaujas par avārijām rezultāti

Ceturto reizi veikta ikgadējā aptauja par iestāžu pašvērtējumu gatavībai un rīcībai radiācijas avārijās, t.sk. resursiem, zināšanām, apmācībām. Institūciju vidējais pašvērtējums gatavībai radiācijas avārijām 2023. gada aptaujā bija 56% (2021. gadā 63% un 2022. gadā 64%). Dienesta darbības stratēģijā 2021.-2023. gadam noteiktais mērķis 2023. gadā institūciju pašvērtējumam bija 65%. Vērtējot aptauju rezultātus vairāku gadu griezumā, konstatēts, ka 2023.gadā ir viszemākais iestāžu darbinieku pašvērtējums, lai arī jau vairāku gadu garumā tiek ieguldīts darbs iestāžu

darbinieku zināšanu pilnveidei, mācību organizēšanai, dažādu algoritmu izstrādē, u.c. Šāds rezultāts varētu būt ievērojot, ka aptaujā 2023. gadā iesaistījās daudz lielāks skaits iestāžu darbinieku un iespējams tie darbinieki, kuri mazāk ikdienā saskaras ar radiācijas avāriju jautājumiem, kā arī Ukrainas notikumi kodolobjektos 2022.-2023. gadā ir radījuši sabiedrības pastiprinātu interesei par radiācijas drošību un iestāžu darbiniekiem iespējams ir pārvērtējuši savas iemaņas un prasmes attiecībā uz līdz šim mazāk sabiedrībā apspriestu riska faktoru kā radiācijas avārijas.

Operatori

Tika būtiski modernizēta uzraudzības institūcijas valsts informācijas sistēma

RAIS+, kurā RDC uztur reģistrus par operatoriem, jonizējošā starojuma avotiem, darbiniekiem, kuri strādā ar avotiem, kā arī darbinieku saņemtajām dozām.

RDC jau piekto gadu rīkoja informatīvo semināru par aktualitātēm radiācijas drošībā operatoriem, kas veic darbības ar jonizējošā starojuma avotiem. Seminārā tiešsaistē piedalījās vairāk nekā 400 dalībnieki. Seminārā arī bija vieslektori no ārstniecības iestādēm – VSIA “Bērnu klīniskā universitātes slimnīca” un SIA “Rīgas Stradiņa Universitātes Stomatoloģijas institūts”, kas dalījās ar savu pieredzi un ieteikumiem. Ārstniecības personas, aizpildot paštestu, par dalību seminārā varēja saņemt kredītpunktus.

Sabiedrība

RDC pirmo reizi novadīja radiācijas drošības stundu skolā – Valmieras 2. vidusskolas 8. un 12. klases skolēniem. RDC stāstīja, kur Latvijā iedzīvotājs sastopas ar radiāciju, kā arī dalījās ar praktisko pieredzi radiācijas drošības uzraudzībā, rīcībām radiācijas avārijās. Sagatavotais materiāls tiks publicēts, lai to arī turpmāk varētu izmantot skolās, stāstot par radiācijas drošību.

Starptautiskā sadarbība

Sadarbībā ar Beļģijas nacionālo radioelementu institūtu IRE-Elit tika īstenota notekūdeņu radioaktivitātes kontroles sistēmas RAMSES modernizācija un detektora nomaiņa, nodrošinot arī RDC darbinieku apmācību.

RDC koordinēja trīs SAEA nacionālo projektu īstenošanu, no kuriem viens ir RDC projekts par gatavību radiācijas avārijās un radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanu (LAT9016, “Strengthening the Regulatory Framework for Radiological Emergencies and Radioactive Waste Management”).

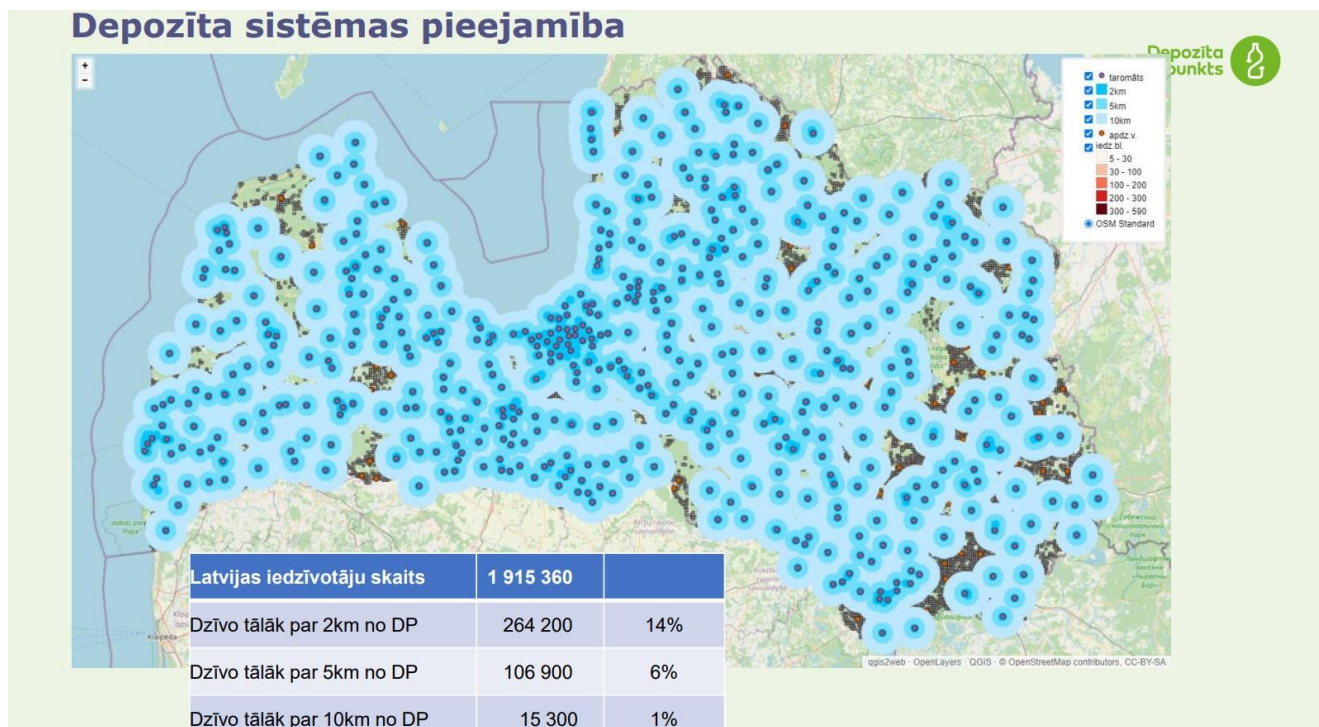
Tāpat RDC nodrošināja trīs SAEA nacionālo projektu 2024.-2025.gadam (RDC, LVĢMC un VSIA "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca") virzību apstiprināšanai un īstenošanai.

RDC apstrādāja informāciju vairāk par 280 SAEA un citu starptautisko organizāciju organizētajiem pasākumiem, pieteicis dalībai 128 Latvijas pārstāvjus 89 starptautiskajos pasākumos.

2.3. DEPOZĪTA SISTĒMA

Kopš depozīta sistēmas ieviešanas Latvijā, dzērienu ražotāji, tirgotāji un sabiedrība ir pilnvērtīgi iesaistījušies sistēmā un vienlaikus snieguši savu ieguldījumu apkārtējās vides aizsardzībā.

- ✓ 2023.gada septembrī Valsts vides dienests sadarbībā ar platformu "Reloop" un SIA Depozīta Iepakojuma Operators (DIO) Rīgā organizēja starptautisku konferenci "Iepakojumu atkārtota izmantošana un pārstrāde depozīta sistēmas ietvaros". Tās laikā viesi no Eiropas valstīm tika iepazīstināti ar Latvijas depozīta sistēmas rezultātiem un novērojumiem par sistēmas pozitīvo ietekmi uz vides tīrību. Konferencē klātienē un attālināti piedalījās pārstāvji no vairāk nekā 23 pasaules valstīm. Dalībnieku vidū bija gan ražotāji, mazumtirgotāji, Eiropas Komisijas un dažādu valstu valdības pārstāvji, kas atbild par depozīta sistēmas ieviešanu, gan arī nevalstisko organizāciju pārstāvji.
- ✓ Izlietotā depozīta iepakojuma pieņemšanas vietu pārklājums 2023. gadā aptver gandrīz 100% no tirgū esošajām tirdzniecības vietām, uz kurām attiecas obligātās prasības ievērošana tirgotājiem attiecībā uz izlietotā depozīta iepakojuma pieņemšanu.
- ✓ 2023.gadā DIO sadarbībā ar SIA "Tomra Collection Latvia" un mazumtirgotāju SIA "Maxima Latvija" un SIA "RIMI LATVIA" uzstādīja Latvijā pirmos divus lielapjoma taromātus jeb beramtaromātus, kuros iespējams nodot līdz pat 100 PET iepakojumiem un skārdenēm vienlaikus.
- ✓ Notiek darbs pie tā, lai ieviestu iespēju saņemt depozīta maksas atmaksu uz tirgotāju lojalitātes kartēm.

2.4. DIENESTA INFORMĀCIJAS SISTĒMU UN DIGITĀLO RISINĀJUMU ATTĪSTĪBA

Atvērto datu portālā <https://data.gov.lv/lv> publicētas trīs jaunas atvērto datu kopas:

- ✓ Bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļaujas;
- ✓ Atkritumu tirgotājiem un atkritumu apsaimniekošanas starpnieku registrācija;
- ✓ Ūdens resursu lietošanas atļaujas.

Izstrādāta mobilā lietotne Dienesta inspektoriem, nodrošinot pārbaudes lapas aizpildīšanu objektā, kontroles laikā.

Informācija par dabas resursu nodokļu maksātājiem un atbrīvojumiem Valsts ieņēmumu dienestam tiek nodots izmantojot DAGR IS (esam pirmie DAGR IS izmantotāji).

Dienesta reģistra vietnē informācija paplašināta ar jaunu kalkulatoru "Bīstamo vielu kalkulators" un pieejama informācija par visiem veiktajiem kontroles pasākumiem.

The image displays three screenshots of the State Environmental Service (Valsts vides dienests) web portal, illustrating different administrative services and registers.

- Top Screenshot: "Finanšu nodrošinājuma iesniegšana" (267)**
This screen shows the application form for financial support. It includes fields for:
 - Person ID (Personas ID): 267
 - Registration date (Iesniegšanas datums): 09.01.2024
 - Operator (Operators): Business Instruments SIA 40001234567
 - Contact person (Kontaktpersona): Testa Lietotājs Jaunais 123456-12345
 - Registration status (Statuss): Melnraksts
 - Application type (Iesnieguma veids): Finanšu nodrošinājuma iesniegšana jaunam periodam (pagarināšana)
 - Financial support amount (Finanšu nodrošinājuma apmērs): 0
 - Application date (Iesniegšanas datums): mm / dd / yyyy
 - Application document number (Iesnieguma dokumenta Nr.):
 - Application document type (Iesnieguma dokumenta veids):
 - Application document number (Iesnieguma dokumenta Nr.):
- Middle Screenshot: "Fotoelementu paneļu, invertoru un elektrisko akumulatoru fotoelementu paneļu reģistrs" (16)**
This screen shows the register for solar panel, inverter, and battery registers. It includes fields for:
 - SPRĪD: 16
 - Registration date (Iesniegšanas datums): 09.01.2024
 - Registration status (Statuss): Melnraksts
 - Person ID (Personas ID): Business Instruments SIA 40001234567
 - Registration type (Iesnieguma veids): Fotoelementu paneļu, invertoru un elektrisko akumulatoru fotoelementu paneļu reģistrs
 - Registration address (Iesniegšanas adrese):
 - Registration coordinates (Iesniegšanas koordinātas): X: XXXXXXXXXX, Y: XXXXXXXXXX
 - Registration object (Iesniegšanas objekts):
 - Registration date (Iesniegšanas datums):
 - Registration number (Iesnieguma numurs):
 - Registration date (Iesniegšanas datums):
 - Registration number (Iesnieguma numurs):
- Bottom Screenshot: "Ziņojums par plastmasu saturošiem izstrādājumiem" (131)**
This screen shows the report for plastic-containing products. It includes fields for:
 - Person ID (Personas ID): Business Instruments SIA 40001234567
 - Registration date (Iesniegšanas datums): 09.01.2024
 - Registration status (Statuss): Melnraksts
 - Registration type (Iesnieguma veids): Ziņojums par vienreizlietojamiem plastmasu saturošiem izstrādājumiem
 - Registration period (Iesniegšanas periods): 2023
 - Registration date (Iesniegšanas datums):
 - Registration number (Iesnieguma numurs):

3 DIENESTA SNIEGTIE PUBLISKIE PAKALPOJUMI

Visvairāk 2023. gadā izsniegtās atļaujas/dokumenti

Kopumā 2023. gadā sniegti **12 355** pakalpojumi

Pakalpojuma veids	Kopējais skaits (izniegts+grozīts)	E-pakalpojuma izmantošana, %
Tehniskie noteikumi	2090	100
Būvprojektu saskaņošana	1396	100
Zemes dzīļu izmantošanas licences derīgo izrakteņu pases, limiti	536	
C kategorijas piesārņojošās darbības reģistrācija	740	100
Ietekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums	473	35
A un B atļaujas piesārņojošai darbībai	372	100
Atļauja atkritumu apsaimniekošanai	224	100
Licences un reģistrācijas apliecības darbībām ar jonizējošā starojuma avotiem	306	100
Izsniegti nosacījumi, atzinumi pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem	390	
Ūdens resursu lietošanas atļaujas	107	15

IEVIESTI 3 JAUNI E-PAKALPOJUMI

Turpināta Dienesta e-pakalpojumu portāla attīstība un ieviesti trīs jauni e-pakalpojumi:

- ✓ Ziņojumu iesniegšana par plastmasu saturošiem izstrādājumiem;
- ✓ Finanšu nodrošinājuma iesniegšana un pagarināšana;
- ✓ Fotoelementu paneļu, invertoru un elektrisko akumulatoru fotoelementu paneļu reģistrs.

BUSINESS INSTRUMENTS SIA | Pārslēgt

Valsts vides dienests

UZ SAUKUMU | PAKALPOJUMI | PARSKIATI | MANAS ATĻAUJAS | SARAKSTE | MAKSĀJUMI | PUBLISKO DATU REĢISTRI

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ | ESF | EUROPA SAVIENĪBA

Ziņojums par plastmasu saturošiem izstrādājumiem 131

✓ Saglabāt | Saglabāt un iesniegt | Videopamācība | Ūdens

ZIŅĪD 131 | Iesniegšanas datums: 09.01.2024 | Iesniegšanas datums | Statuss: Melnkrās

Persona, par kuru iesniegt: Business Instruments SIA 40001234567

Ziņojums par plastmasu saturošiem zvejās | Ziņojums par vienreizlietojamiem plastmasu saturošiem izstrādājumiem | Iesniegšanas periods (gadi): 2023

Apliecinājums
 Apliecinu, ka sniegtā informācija ir patiesa un precīza

TIRGŪ LAISTIE VIENREIZLIETOJAMI PLASTMASU SATUROŠI IZSTRĀDĀJUMI (TONNAS)

SĀVAKTIE VIENREIZLIETOJAMI PLASTMASU SATUROŠI IZSTRĀDĀJUMU ATKRITUMI (TONNAS)

TIRGŪ LAISTA DZĒRIENU IEPAKOJUMA MASA (TONNAS)

PĀRSTRĀDĀTAS PLASTMASAS MASA TIRGŪ LAISTĀJĀ DZĒRIENU IEPAKOJUMA (TONNAS)

Valsts vides dienests, 2023
 Tālrunis: +371 67084200, E-pasts: pasta@vdi.gov.lv

4 SADARBĪBA DIENESTA FUNKCIJU EFEKTĪVAI NODROŠINĀŠANAI

4.1. SADARBĪBA AR NVO

- ✓ Dienests jau otro gadu kopā ar biedrībām un nevalstiskajām organizācijām aizvadīja sanāksmi par rīcībām vides normatīvo aktu prasību ievērošanai un atbilstības panākšanai. Tās mērķis bija zinoši operatori, kas savā darbībā ievēro vides aizsardzības prasības, kā arī iesaistās sadarbības veicināšanā starp Dienestu un NVO īstenojot projektus, kas vērsti uz vides kvalitātes uzlabošanu.

Sanāksmē kopumā piedalījās 24 dalībnieki no tādām organizācijām kā Latvijas Atkritumu saimniecības asociācija, Latvijas Atkritumu saimniecības uzņēmumu asociācija (LASUA) un Baltijas metāllūžņu pārstrādātāju asociācija, kā arī Ministru birojs, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pārstāvji, Dienesta Atļauju pārvalde un Dienesta Lielrīgas reģionālā vides pārvalde. Sanāksmes diskusiju rezultātā tika ieskicētas vairākas aktualitātes un risinājumi kopīgai sadarbībai atkritumu apsaimniekošanā.

- ✓ Projekta "TRUST ALUM" ietvaros 2024. gada vidū tiks veikta Baltijā pirmā ezera attīrīšana no vēsturiskā fosfora piesārņojuma izmantojot Skandināvijā populāru ALUM metodi. Plānots attīrīt Velnezaru, kas atrodas Juglas apkaimē Rīgā. Tīrīšanā izmantos alumīnija sulfātu.

Projekta ietvaros Dienesta ekspertu iesaiste tiks nodrošināta vairākos projekta posmos un ekspertu galvenais uzdevums būs sniegt nepieciešamo informāciju par ALUM metodes praktisko daļu, tehniskās dokumentācijas un uzraudzības prasībām, lai sniegtu skaidras vadlīnijas reģionālajām iestādēm, kā savā valstī orientēties sarežģītajā ezera apstrādes procesā ar ALUM metodi.

- ✓ Dienesta Attīstības un uzraudzības departaments (AUD) virtuālajā vidē aizvadīja tikšanos ar 40 Latvijas siltumuzņēmumu asociācijas dalībniekiem – pamatā pašvaldību siltumapgādes uzņēmumu pārstāvjiem. Sanāksmē AUD informēja par to, kā Dienestā tiek organizēta jauno emisiju robežvērtību ieviešana sadedzināšanas iekārtām.
- ✓ Biedrība "Baltijas metāllūžņu pārstrādātāju asociācija" (BMPA) sadarbībā ar Dienestu ir izstrādājusi Metāllūžņu apsaimniekošanas laukuma standartu un praktisko ceļvedi metāllūžņu, un nolietoto transportlīdzekļu pareizai klasificēšanai.

- ✓ Aizvadīts seminārs "Tālpētes tehnoloģiju izmantošana uzraudzības vajadzībām Latvijā", kas pulcēja plašu valsts un privātā sektora interesentu loku, lai prezentētu Dienesta un nodibinājuma "Vides risinājumu institūts" kopīgi realizēto un Eiropas Kosmosa aģentūras finansēto projektu Nr. 4000137294/21/I-DT-Ir "Uz Sentinel datiem balstīts pakalpojums zemes dzīļu izmantošanas attālinātai uzraudzībai un iespējamās nelegālās derīgo izrakteņu ieguves atklāšanai" (SentiCheck), kā arī uzzinātu citu iestāžu pieredzi tālpētes jomā. Kopumā seminārā piedalījās 85 dalībnieki.

4.2. STARPINSTITŪCIJU SADARBĪBA

- ✓ Dienests organizēja pieredzes apmaiņas **pasākumu par Rūpniecisko avārijas risku objektu kontroli**, kurā piedalījās vides inspektori no Latvijas, Lietuvas Vides ministrijas un Igaunijas Vides aizsardzības pārvaldes. Inspektori dalījās ar praktisko pieredzi SEVESO rūpniecisko objektu kontrolē.

Tikšanās laikā dalībnieki ne tikai dalījās ar savu pieredzi, bet arī labās prakses piemēriem un diskutēja par iespējam uzlabot inspekciju efektivitāti.

- ✓ Rīgā norisinājās **starptautiskā konference "Iepakojumu atkārtota izmantošana un pārstrāde depozīta sistēmas ietvaros"**, ko organizēja platforma "Reloop" sadarbībā ar Dienestu un SIA Depozīta Iepakojuma Operators (DIO). Viesi no Eiropas valstīm tiek iepazīstināti ar Latvijas depozīta sistēmas rezultātiem un novērojumiem par sistēmas pozitīvo ietekmi uz vides tīrību.

5 PERSONĀLS

Amata vietu skaits Dienestā 2023. gada 31. decembrī bija 314 amata vietas, no kurām 252 ierēdņa un 62 darbinieku amata vietas, un projektu komanda ar 8 amata vietām.

Nodibinātas valsts civildienesta attiecības un darba tiesiskās attiecības ar 42 nodarbinātajiem, izbeigtas ar 50 nodarbinātajiem.

Nodarbināti vidēji 294 nodarbinātie, vakanto amatu skaits samazinājies līdz 6,34% no kopējā amatu vietu skaita (2022. gadā 7,53%). Nodarbināto mainība 2023. gadā samazinājās līdz 17,02% (2022.gadā 21,29%).

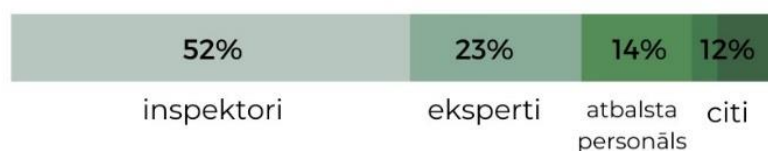
58% no nodarbinātajiem ir sievietes, 42% vīrieši.

Nodarbināto vidējais vecums ir 43 gadi. 13,75% personāla ir vecumā līdz 29 gadiem, 28,75% personāla ir vecumā no 30 līdz 39 gadiem, 25% personāla ir vecumā no 40 līdz 49 gadiem, 20,63% personāla ir vecumā no 50 līdz 59 gadiem un 12,50% personāla ir vecumā no 60 gadiem un vairāk.

Personāla sadalījums pa jomām: 13,45% atbalsta personāls, 52,06% inspektori, 23,10% eksperti, 11,03% citi, 1,37% projektu ieviesēji.

314 amata vietas
294 faktiski nodarbinātie
17 %, personāla mainība

sievietes
58%
42%
vīrieši

ĢIMENEI DRAUDZĪGA
DARBAVIETA

Dienestā 93% strādājošo ir ar augstāko izglītību, 1% ar pirmā līmeņa augstāko izglītību un 6% ar vidējo vai vidējo-profesionālo izglītību. 39% ir ar augstāko izglītību dabas zinātņu jomā, 17% sociālajās zinātnēs, 13% inženierzinātnēs, 6% humanitārajās zinātnēs, 25% citās jomās.

Dienestam ir piešķirts "Ģimenei draudzīgas darbavietas" statuss

5.1. DARBINIEKU ZINĀŠANU UN IEMAŅU PILNVEIDOŠANA

Turpinot pilnveidot darbinieku zināšanas un iemaņas, 2023. gadā organizētas mācības gan darbinieku profesionālo, gan vispārējo prasmju attīstībai.

Darbinieki padziļināti apguvuši tādas ar vides aizsardzības jomu saistītas tēmas kā gaisa aizsardzība un vides trokšņi, notekūdeņu apsaimniekošana un notekūdeņu attīrīšanas iekārtu uzraudzība, HES uzraudzības aktualitātes, infiltrāta apsaimniekošanas tehnoloģijas, lēmumu rakstīšanas tehnika administratīvajā procesā, u.c.. Tāpat arī rīkotas mācības par risku vadību, kompetenču novērtēšanu un kompetenču interviju vadīšanu, klientu konsultēšanas procesu pa tālruni, darbinieku iekšējo resursu atjaunošanu darba efektivitātes uzlabošanai.

Dažādos iekšējos mācību un pieredzes apmaiņas pasākumos apskatītas tēmas par dienesta izstrādāto aplikāciju izmantošanu inspektoru ikdienas darbā, par pierādīšanas līdzekļiem administratīvā pārkāpuma procesā un administratīvās atbildības piemērošanu vides piesārņojuma jomā, par pierādījumu vākšanas procesu vides pārkāpumu jomā u.c. tematiem, kā arī veiktas mācību paraugvizītes vairākos objektos, nostiprinot principu "Konsultē jauno operatoru vispirms".

2023. gadā vismaz vienā mācību pasākumā piedalījušies vairāk nekā 200 darbinieki. Turpināts reizi ceturksnī rīkot Jauno darbinieku dienas, kurās jaunie kolēģi iepazīstināti ar dienesta vadību un struktūrvienību vadītājiem, iestādes vērtībām, stratēģiskajām prioritātēm, uzdevumiem un struktūrvienību funkcijām. 2023. gadā jauno darbinieku dienās vides sargu darbā ievadīti 64 darbinieki.

5.2. PAVEIKTAIS VIDES UN ORGANIZĀCIJAS ILGTSPĒJAI

- ✓ 2023 .gadā veikta **darba vides uzlabošana Latgales reģionālajā vides pārvaldē, Daugavpilī**. Iekārtota klientu pieņemšanas telpa, apspriežu zāle un atvērta biroja darba vietas ar mērķi atbalstīt elastīgā darba laika un darba vides politiku.

Izveidots Valsts vides dienesta vienotais zvanu centrs!

+ 371 67084200

Konsultācija viena zvana attālumā

- ✓ **Darbu uzsācis Dienesta izveidotais zvanu centrs**, kur iedzīvotāji un klienti, zvanot uz tālruni + 371 67084200, var ātri un ērti noskaidrot atbildes uz sev interesējošiem jautājumiem par Dienesta pakalpojumiem. Par vides pārkāpumiem, tāpat kā iepriekš, iedzīvotāji var ziņot arī uz Vides SOS tālruni 26338800.

Zvanu centrs

 882 zvani

547 konsultācijas (62%)

263 atļauju saņemšana (30%)

72 e-pakalpojumu izmantošana (8%)

 47 stundas

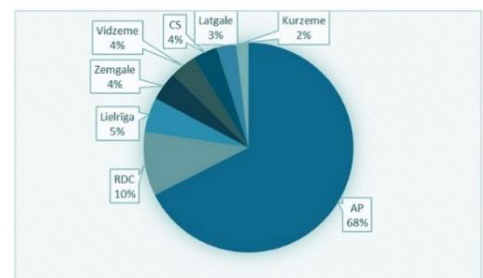
2815 minūtes

168 896 sekundes

 vidējais sarunas ilgums 3,2 minūtes

Statistikas periods 04.12.2023. - 31.12.2023.

Konsultāciju statistika

 telefoniski 1803

 e-pasts 328

 klātiešana 155

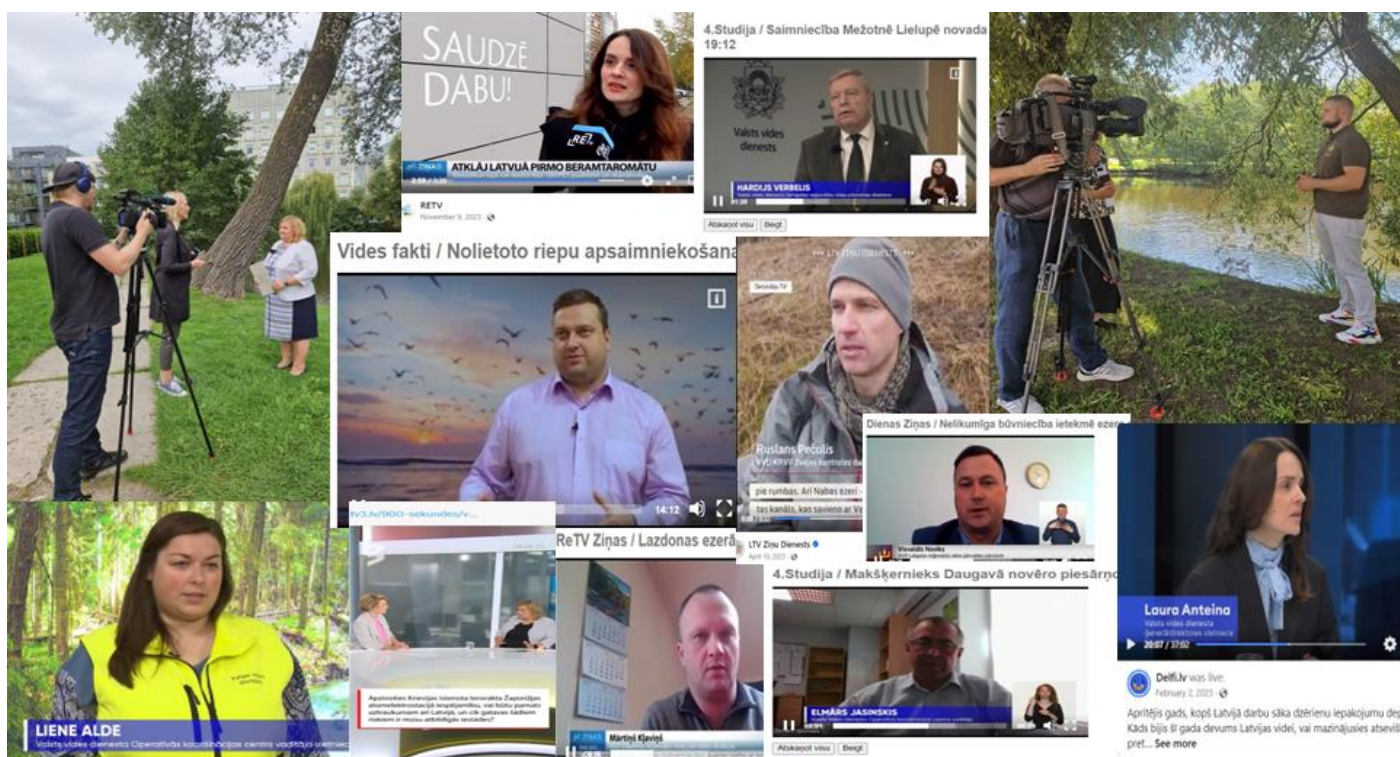
 telef. + e-pasts 134

 video saziņa 117

 2541

6 KOMUNIKĀCIJA AR SABIEDRĪBU

6.1. SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANA UN IZGLĪTOŠANA

Dienests turpināja aizsākto darbu, informējot un izglītojot sabiedrību par tā kompetencē esošiem jautājumiem – vides aizsardzības, radiācijas drošības, kodoldrošības un dabas resursu izmantošanas jomās.

VVD ziņu saturs
medijos
atspoguļots
4806 reizes

2022. gadā ~ 4500

44 preses relīzes

66 % tiešsaistes mediji [2552]

21 % TV, RADIO [812]

14 % laikraksti [528]

TOP tēmas:

1. Zvejas kontrole
2. Piesārņojuma kontrole
3. Radiācijas drošība

Regulāri sagatavota un plašsaziņas līdzekļos izplatīta informācija par Dienesta aktualitātēm, kā arī organizēti publicitātes pasākumi – intervijas radio un televīzijā, ekspertu viedokļi rakstošajos medijos un preses konferences.

Tāpat informācija ievietota Dienesta tīmekļa vietnē www.vvd.gov.lv, kur apmeklētājiem ir iespēja ērtāk un drošāk iegūt dažādu informāciju par Dienesta kompetencē esošajiem jautājumiem, izmantojot gan datoru, gan mobilās ierīces, kā arī viegli piekļūstama cilvēkiem ar invaliditāti.

2023. gadā, Dienests pirmo reizi:

- ✓ Piedalījās sarunu festivālā LAMPA 2023, kura laikā iedzīvotājiem tika demonstrētas mēriekārtas un par vides jautājumiem informēta sabiedrība;

- ✓ Starptautiskajā lauksaimniecības izstādē "Pavasaris" Rāmavā, vides aizsardzības jautājumos konsultēja izstādes apmeklētājus

Pieaudzis VVD sekotāju skaits soc. tīklu kontos

Sekotāji 3 322 ↑ 15,5% (2022. - 2 807)

Auditorija – 304,401

facebook

Sekotāji 5 663 ↑ 8,1% (2022. - 5 204)

Auditorija – 176,131

Sekotāji 112 ↑

6.2. POZITĪVĀ PIEMĒRA POPULARIZĒŠANA – “ZAĻĀ IZCILĪBAS BALVA”

Atzīmējot Pasaules vides dienu Latvijā, 2023. gada 6. jūnijā, svinīgā balvu pasniegšanas ceremonijā Dienests sveica **“Zaļā izcilība 2023” balvas laureātus**. Par vides izcilniekiem tika atzīti uzņēmumi, kuri aktīvi rīkojas, lai mazinātu savas darbības ietekmi uz vidi.

Šajā gadā balva pasniegta jau astoto reizi, kopš 2015. gada par izciliem sasniegumiem vides aizsardzībā apbalvoti jau vairāk nekā 100 uzņēmumi un 2023. gadā

tiem pievienojās vēl deviņi laureāti.

Gada balvas vides aizsardzībā “Zaļā izcilība 2023” laureāti:

- ✓ AS “PET BALTIJA” – nominācijā “Zaļā izcilība atkritumu apsaimniekošanā” par ieguldījumu aprites ekonomikas īstenošanā;
- ✓ SIA “CEWOOD” – nominācijā “Zaļā izcilība apstrādes rūpniecībā” par ieguldījumu aprites ekonomikas ieviešanā;
- ✓ SIA “Laflora” – nominācijā “Zaļā izcilības balva ieguves rūpniecībā un karjeru izstrādē” par ilgtspējīgu pieeju izmantotās zemes rekultivācijā;
- ✓ SIA “Aizkraukles ūdens” – nominācijā “Zaļā izcilība ūdenssaimniecības jomā” par inovatīvu tehnoloģiju ieviešanu notekūdeņu sistēmu uzraudzībā;
- ✓ SIA “Ulbroka” – nominācijā “Zaļā izcilība lauksaimniecībā, mežsaimniecībā un kokapstrādē (starp A, B kategorijas piesārņojošās darbības veicējiem)” par efektīvu gaisa kvalitātes nodrošināšanu cūkkopības nozarē;
- ✓ SIA “Adams farm” – nominācijā “Zaļā izcilība lauksaimniecībā, mežsaimniecībā un kokapstrādē (starp C kategorijas piesārņojošās darbības veicējiem)” par bioloģiskās lauksaimniecības principu īstenošanu lopkopības nozarē visaugstākajā līmenī, ievērojot vides aizsardzības prasības;
- ✓ Zemnieku saimniecība “Vaicuļevas” – veicināšanas apbalvojums nominācijā “Zaļā izcilība lauksaimniecībā, mežsaimniecībā un kokapstrādē” par priekšzīmīgu lauksaimniecisko darbību un aktīvu sadarbību ar Valsts vides dienestu.
- ✓ SIA “Rīgas meži” – nominācijā “Zaļā izcilības balva par sadarbību” par veiksmīgu sociālās kampaņas #TiriRīgasMeži #VidesSOS īstenošanu;
- ✓ SIA “All Media Latvia” – nominācijā “Zaļā izcilības balva par sadarbību” par aktīvu sabiedrības izglītošanu vides aizsardzībai aktuālos jautājumos.

Jau kopš 1972. gada ik gadu 5. jūnijā tiek atzīmēta Pasaules vides diena. ANO iedibināja šo tradīciju, lai veicinātu izpratni par vides jautājumiem pasaules mērogā. Savukārt Dienests kopš 2015. gada ir iedibinājis gada balvu vides aizsardzībā “Zaļā izcilība”, godinot uzņēmumus, kuriem tuva vides aizsardzība, un tos, kuriem rūp Latvijas vides kvalitāte un ilgtspēja.

6.3. SABIEDRĪBAS INFORMĒTĪBA PAR RADIĀCIJU

Turpināts uzraudzīt **radiācijas situāciju** saistībā ar **notikumiem Ukrainas kodolobjektos** militārā iebrukuma rezultātā.

Turpināts darbs pie gatavības radiācijas avārijām. Uzlabota jonizējošā starojuma avotu lietotāju uzraudzība. Izglītota sabiedrība.

- ✓ Izstrādāts **MK noteikumu projekts par gatavību un rīcību radiācijas avārijās** un iesniegts VARAM;
- ✓ Jaunā formātā apkopoti iestāžu resursi radiācijas avārijām (ikgadējais apkopojums); izveidota arī iestāžu **radiācijas mēriekārtu atrašanās vietu karte**;
- ✓ Ikgadējā iestāžu **aptauja par gatavību un rīcību radiācijas avārijās**;
- ✓ Starptautiskās sadarbības ietvaros būtiski modernizēta jonizējošā starojuma avotu, to lietotāju un darbinieku valsts informācijas sistēma RAIS+;
- ✓ Pirmo reizi izveidots materiāls vidusskolēniem par radiācijas drošību un jonizējošā starojuma avotiem Latvijā;
- ✓ Uzsākta stratēģijas vides radiācijas monitoringam pārrobežu radioaktīvā piesārņojumā gadījumā izstrāde;
- ✓ Pilnveidotas iestāžu sadarbības prasmes praktiskajās mācībās par vietēja līmeņa radiācijas avārijām Daugavpils reģionālajā slimnīcā.

6.4. SABIEDRĪBAS IESAISTE VIDES AIZSARDZĪBĀ

2023. gadā Dienesta **Operatīvais koordinācijas centrs (OKC) aktīvi koordinēja pieteikumus par piesārņojumu un dažādu vides pārkāpumu atrisināšanu**, sekoja līdzīgi dažādu tiešsaistes vides monitoringa iekārtu informācijai un uzraudzīja, kā uzņēmumi savā darbībā ievēro vides prasības.

OKC nodrošina vienotā zvanu centra darbību – pieņem zvanus uz tālruni +371 26338800 (24/7), kā arī nodrošina mobilās lietotnes Vides SOS darbību – saņem un izskata iesniegtos pieteikumus, tāpat iedzīvotāji var ziņot Dienestam par vides pārkāpumiem, rakstot uz e-pastu okc@vvd.gov.lv vai videssos@vvd.gov.lv, kā arī Dienesta Facebook (<https://www.facebook.com/videsdienests>) un Twitter (@videsdienests) kontos.

Aizvadītajā 2023. gadā, saņēmis vairāk nekā 8300 iedzīvotāju ziņojumus par dažādiem vides pārkāpumiem. Ik gadu ziņojumu skaits aug, arī šajā periodā saņemti par ~4% vairāk ziņojumu nekā 2022. gadā.

Gada nogalē SKDS veiktā Latvijas iedzīvotāju aptauja liecina, ka lielākajai daļai jeb 74% aptaujāto iedzīvotāju, dažādi ar vides aizsardzību saistīti jautājumi šķiet kopumā būtiski, kas norāda uz pozitīvu tendenci sabiedrības vides jautājumu izpratnē.

OPERATĪVAIS KOORDINĀCIJAS CENTRS

Piesārņojuma sūdzību pieteikumu pārvaldība
Avārijas situāciju koordinēšana

Kur un kam ziņot par vides pārkāpumiem?

			
Aplikācijā «Vides SOS» 	VVD «Vides SOS» tālrunis +371 26 33 88 00 (24/7)	E-pastā videssos@vvd.gov.lv okc@vvd.gov.lv	Sociālo tīklu vietnēs

Visbiežāk iedzīvotāji Vides SOS lietotnē ir informējuši par vides piegružošanu ar atkritumiem, kas kopā pērn sastādīja ~62% no visiem saņemtajiem ziņojumiem. Katrs sestais ziņojums saistībā ar vides piegružošanu ar atkritumiem ir bijis par mežā izmestām nolietotām riepām!

Visaktīvāk lietotnē ziņojuši Rīgas un Pierīgas teritorijā, īpaši Jūrmalā, Ķekavā, Ropažos, Olainē, Mārupē un Ogrē. Aktīvi iedzīvotāji ziņojuši arī Siguldā, Jelgavā un Tukumā.

Lielākā daļa ziņojumu, kuri tiek saņemti par iespējamu vides piesārņojumu Vides SOS lietotnē, tiek nodota kompetentajām iestādēm. 2023. gadā no visiem lietotnē saņemtajiem ziņojumiem vien ~13% ir bijuši VVD kompetencē un pārkāpumu novēršanā ir iesaistījušies vides inspektori. Ievērojama daļa no VVD kompetencē esošajiem ziņojumiem ir bijuši par traucējošu smaku - 2229 ziņojumi, no kuriem apstiprinājušies vien 6.4%.

Plašāk par saņemtajiem iedzīvotāju ziņojumiem.

7 FINANŠU RESURSI UN DIENESTA DARBĪBAS REZULTĀTI 2023. GADĀ

7.1. VALSTS BUDŽETA FINANSĒJUMS UN TĀ IZLIETOJUMS

Valsts budžeta apakšprogrammas 23.01.00 „Valsts vides dienests” finansējuma izlietojums atspoguļots 1. tabulā. Dienesta īstenotās budžeta programmas un apakšprogrammas atspoguļotas 2. tabulā.

1. tabula. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums (EUR)

Nr.p. k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	9 239 808	9 679 299	9 659 652
1.1.	dotācijas	9 119 674	9 579 656	9 567 684
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	39 963	45 670	37 471
1.5.	valsts budžeta transferti	90 161	53 973	53 694
2.	izdevumi (kopā)	9 239 808	9 689 200	9 659 652
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	8 162 769	8 556 115	8 526 567
2.1.1.	kārtējie izdevumi	8 162 769	8 556 115	8 526 567
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	1 077 039	1 133 085	1 133 085

2. tabula. Dienesta īstenotās budžeta programmas un apakšprogrammas

Kods	Programma	Apakšprogramma	Projektu skaits
21.00.00	Vides aizsardzības fonds		
21.13.00		Nozares vides projekti	4
23.00.00	Vides politikas īstenošana		
23.01.00		Valsts vides dienests	1
62.00.00	ERAF projektu un pasākumu īstenošana		
62.07.00		ERAF projekti (2014-2020)	1
66.00.00	Eiropas Zivsaimniecības fonda (EZF) un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda (EJZF) projektu un pasākumu īstenošana		
66.06.00		EJZF projekti (2014-2020)	1
66.07.00		EJZAF projekti (2014-2020)	1
69.00.00	Mērķa "Eiropas teritoriālā sadarbība" pārrobežu sadarbības programmu, projektu un pasākumu īstenošana		

69.09.00		Pārrobežu sadarbības programmu darbības nodrošināšana, projekti un pasākumi (2021-2027)	1
69.21.00		Atmaksas valsts pamatbudžetā par Pārrobežu sadarbības programmu finansējumu (2014-2020)	1
70.00.00	Citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošana		
70.06.00		LIFE programmas projekti	2
70.08.00		Izdevumi citu Eiropas Savienības politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošanai	1
71.00.00	Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas finanšu instrumentu finansēto programmu, projektu un pasākumu īstenošana		
71.06.00		Norvēģijas finanšu instrumenta finansētās programmas "Klimata pārmaiņu mazināšana, pielāgošanās tām un vide (LV- CLIMATE)" īstenošana	1
74.00.00	Atveseļošanas un noturības mehānisma (ANM) projektu un pasākumu īstenošana		
74.06.00		Atveseļošanas un noturības mehānisma (ANM) projekti un pasākumi	1

15

7.2. DIENESTA DARBĪBAS REZULTATĪVO RĀDĪTĀJU IZPILDE

7.2.1. VALSTS BUDŽETA REZULTATĪVO RĀDĪTĀJU IZPILDE

Darbības rezultāts Nr.1: Izsniegtas atļaujas, licences, tehniskie noteikumi un ietekmes uz vidi sākotnējie izvērtējumi

		2022.	12	2023.	12
--	--	-------	----	-------	----

Nr.	Rezultatīvais rādītājs	gada plāns	mēnešu izpilde pret gada plānu (%)	gada plāns	mēnešu izpilde pret gada plānu (%)
1.	Atļauju dokumenti (atļaujas, licences, tehniskie noteikumi, sākotnējās ietekmes uz vidi novērtējumi) izsniegti atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajos termiņos, tai skaitā ne mazāk kā % izsniegto dokumentu izdošanas laiks ir vismaz par 20% īsāks nekā noteikts normatīvajā aktā (%)	100%/75%	93,1%/72,3%	100%/75%	99,6%/66,5%

Darbības rezultāts Nr.2: Veikta vides un dabas resursu izmantošanas aizsardzības prasību ievērošanas kontrole

Nr.	Rezultatīvais rādītājs	2022. gada plāns	12 mēnešu izpilde pret gada plānu (%)	2023. gada plāns	12 mēnešu izpilde pret gada plānu (%)
1.	Pārbaudīti kuģi gadā no pēdējo trīs gadu laikā Latvijā ienākušo individuālo kuģu vidējā skaita (%)	25%	91,2%	25%	104,4%
2.	Paņemto degvielas paraugu sēra satura noteikšanai skaits no pēdējo trīs gadu laikā Latvijā ienākušo individuālo kuģu vidējā skaita (%)	4%	100%	4%	97,5%
3.	Piesārņojošo darbību (A, B, C) operatoru skaita īpatsvars, kuru darbībā konstatēti normatīvo aktu pārkāpumi (%)	13%	113,1%	13%	122,3%
4.	Dabas resursu izmantošanas (HES, zemes dzīles, aizsargjoslas) pārbaužu īpatsvars, kurās konstatēti pārkāpumi (%)	20%	104,3%	20%	90,5%

Darbības rezultāts Nr.3: Nodrošināta ūdens bioloģisko resursu aizsardzība

Nr.	Rezultatīvais rādītājs	2022. gada plāns	12 mēnešu izpilde pret gada plānu (%)	2023. gada plāns	12 mēnešu izpilde pret gada plānu (%)
-----	------------------------	------------------	---------------------------------------	------------------	---------------------------------------

1.	Jūrā pārbaudīto divās augstāko riska kategorijas flotes segmentiem piederošo zvejas kuģu īpatsvars (%)	80%	100,5%	80%	123,6%
2.	Ostās pārbaudīto divās augstāko riska kategorijas flotes segmentiem piederošo zvejas kuģu īpatsvars (%)	90%	94%	90%	98,9%
3.	Atbilstoši kontroles programmai iekšējos ūdeņos pārbaudīto A kategorijas ūdensobjektu īpatsvars (%)	80%	103,6%	80%	90,1%
4.	Piekraustes ūdeņos pārbaudīto licencēto rūpnieciskās komerczvejas tiesību nomnieku īpatsvars (%)	75%	85,2%	75%	87,2%

Darbības rezultāts Nr.4: Nodrošināta radiācijas drošības kontrole

Nr.	Rezultatīvais rādītājs	2022. gada plāns	12 mēnešu izpilde pret gada plānu (%)	2023. gada plāns	12 mēnešu izpilde pret gada plānu (%)
1.	Veikto pārbaudīto īpatsvars, kurās konstatēti pārkāpumi darbībās ar jonizējošā starojuma avotiem (%)	32,5%	92,9%	35%	100,3%

Darbības rezultāts Nr.5: Samazināts piesārņojuma līmenis

Nr.	Rezultatīvais rādītājs	2022. gada plāns	12 mēnešu izpilde pret gada plānu (%)	2023. gada plāns	12 mēnešu izpilde pret gada plānu (%)
1.	Operatoru īpatsvars, kuriem gaisa piesārņojošo vielu un notekūdeņu emisiju kontrolmērījumos nav konstatēti emisiju robežvērtību pārsniegumi atļaujā norādītajām piesārņojošām vielām (%)	75%	76%	50%	106,6%

Darbības rezultāts Nr.6: Nodrošina ražotāju atbildības sistēmu par atbrīvojumu no dabas resursu nodokļu samaksas par videi kaitīgām precēm, iepakojumiem un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem, un transportlīdzekļiem uzraudzību

Nr.	Rezultatīvais rādītājs	2022. gada plāns	12 mēnešu izpilde pret gada plānu (%)	2023. gada plāns	12 mēnešu izpilde pret gada plānu (%)
1.	Uzraudzītās ražotāju atbildības sistēmas (skaits)	14%	92,9%	14%	100%

1. Prioritārais pasākums 2022.-2024. gadam "Integrēta pieeja resursu pārvaldībai. III posms"

Nr.	Rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	2022. gada plāns	12 mēnešu izpilde pret gada plānu (%)	2023. gada plāns	12 mēnešu izpilde pret gada plānu (%)
1.	Nodrošināta pārbauzu kvalitāte un normatīvajos aktos piesārņojuma jomā noteiktais minimālais iekārtu pārbauzu biežums (VVD)	Piesārņojošo darbību iekārtu normatīvajos aktos minimālā pārbauzu biežuma izpilde (%)	40%	98%	46%	94,3%
2.	Palielināts darbinieku skaits, kas ilgtermiņā savu profesionālo attīstību saista ar VVD	Personāla mainības samazinājums pret 2020. gadu (%)	17%	123,5%	15%	113,3%

7.2.2. DARBĪBAS STRATĒGIJĀ SASNIEDZAMO REZULTĀTU IZPILDES ANALĪZE

Vides kvalitātes uzlabošana

Rezultāts	Rezultāta rādītājs	2022 (plānots)	2022 (faktiskā izpilde)	2023 (plānots)	2023 (faktiskā izpilde)

Samazināta piesārņojošo darbību negatīvā ietekme uz gaisa kvalitāti	% A kategorijas atļaujās noteiktās emisiju robežvērtības nepārsniedz ar spēkā esošiem secinājumiem LPTP saistītos emisiju līmeņus	90%	92%	95%	-
	Darbību ar F-gāzēm veicēju un operatoru, kuri izmanto F-gāzes, tai skaitā autoservisu, pārbaucēju skaits	150	330	150	388
	Veikti iekārtu radīto emisiju gaisā mērījumi un pārbaudīta gaisu piesārņojošajām vielām noteikto emisijas robežvērtību vai emisijas limitu ievērošana	45	71	130	15
	Pārbaudītas dzīvnieku novietnes no visām esošām dzīvnieku novietnēm atbilstoši pārbaucēju veikšanas kritērijiem, kas noteikti lauksaimnieku operatoru kontroles programmā, %	35%	28,2%	40% Mainīts mērķis uz 20%	20%
Mazināta notekūdeņu negatīvā ietekme uz pieņemtajiem ūdensobjektiem	% samazinājums no NAI skaita, kurās netiek nodrošināta notekūdeņu attīrīšana atbilstoši normatīvo aktu prasībām (2021.gada beigās 25 problemātiskās NAI kā 100% bāze)	25%	12%	30%	14% No sākotnējā saraksta izņemtas 4 NAI, tomēr pats problēmsaraksts paliek ar 28 iekārtām, jo nāca jaunas NAI klāt
	Ražošanas uzņēmumos tiek veikta notekūdeņu priekšattīrīšana (% no uzņēmumiem, uz kuriem attiecināms)	70%	80%	75%	80%

	Pārskatīto atļauju īpatsvars NAI, kurās tiek pieņemti ražošanas notekūdeņi, atļaujās nosakot nosacījumus PV un BV emisijai vidē	10%	0%	25%	Pārcelts par diviem gadiem uz priekšu saistībā ar MK 22.01.2002. noteikumu Nr. 34 "Noteikumi par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī" grozījumu kavēšanos, attiecīgi sasniedzamība tiks vērtēta no 2024. gada
Atkritumu apsaimniekošanas sistēma nodrošina atkritumu kā resursu racionālu izmantošanu, nepiesārņojot vidi	Depozīta iepakojuma pieņemšanu nodrošina obligātās tirdzniecības vietas (% no kopējā tirdzniecības vietu skaita, kurām obligāti jāpiepalas sistēmā)	85%	97%	90%	99,8%
	Atkārtoti izmantojamā depozīta iepakojuma atgriešanas kontrole šķirošanas centros un pie ražotājiem (pārbaudīto ražotāju īpatsvars, %)	15%	100%	15%	15%
	Atkritumu izcelsmes izsekojamības kontrolei pārbaudīto uzņēmumu īpatsvars (%), kas RAS ietvaros nodrošina atkritumu savākšanu	≥20%	31%	≥20%	46%
	Pārstrādātie kopējie izlietotā iepakojuma daudzumi (% no radītā), (2018 - 58,82 %)	60%	64%	60%	Dati būs pieejami 2024. gadā

Uz atbilstības panākšanu vērsta uzraudzība, īstenojot viedu vides kontroli

Rezultāts	Rezultāta rādītājs	2022 (plānots)	2022 (faktiskā izpilde)	2023 (plānots)	2023 (faktiskā izpilde)
-----------	--------------------	-------------------	-------------------------------	-------------------	-------------------------------

Klienti pozitīvi novērtē Dienesta sniegtos pakalpojumus	Klienti ir apmierināti ar Dienesta sniegto pakalpojumu kvalitāti atļauju izsniegšanas un kontroles jomās	75%	87%	>75%	79%
	Darbinieki atzīst, ka Dienests pēc vienotas izpratnes piemēro „Konsultē vispirms” principu (%)	>60%	62%	>60%	69%
Mazināta piesārņojošo darbību un dabas resursu izmantošanas nelabvēlīgā ietekme uz vidi un veselību	Lēmumi par veicamām rīcībām tiek izpildīti laikā (% no veicamām rīcībām)	70%	47%	60%	55%
	A,B un C iekārtu operatoru īpatsvars, kas ievēro darbībai saistošās prasības un nosacījumus piesārņojošās darbības veikšanā (% no pārbaudīto skaita)	>80%	80%	>80%	84%
	Operatoru īpatsvars, kas dabas resursu izmantošanā (HES, zemes dzīles, aizsargjoslas) ievēro saistošās prasības (% no pārbaudīto skaita)	80%	81%	80%	82%
	Atklāto pārkāpumu īpatsvars pārrobežu atkritumu sūtījumu kontrolēs (%)	12%	17%	15%	5%

Nozvejas apjoms nodrošina zivju resursu aizsardzību un saglabāšanu	Atklāto zvejas pārkāpumu īpatsvars no iekšējos ūdeņos veiktajām pārbaudēm (%)	4%	3%	4%	4,5%
	Atklāto zvejas pārkāpumu īpatsvars no ostās veiktajām pārbaudēm (%)	2%	2%	2%	1,5%
Sasniegta gatavība avāriju situācijām	leģisti rīcības algoritmi avārijas situācijās (skaits)	3	6	2	0
	VVD un iesaistīto institūciju pašvērtējums par gatavību radiācijas avārijas situācijām (%) (2020.g.-55%)	60%	64%	65%	56%

Pakalpojumu un pārvaldes procesu digitālā transformācija

Rezultāts	Rezultāta rādītājs	2022 (plānots)	2022 (faktiskā izpilde)	2023 (plānots)	2023 (faktiskā izpilde)
Uzlabojas klientu vērtējums par VVD e-pakalpojumiem un datu apmaiņas risinājumiem	Pozitīvs klientu vērtējums par e-pakalpojumu lietojamību (%)	75%	87%	80%	71%
Samazinās pakalpojumu sniegšanai patērētais laiks	Elektroniski pieprasīto pakalpojumu īpatsvars	75%	70%	74%	73%
	Izsniegto atļauju izdošanas laiks ir vismaz par 20% īsāks nekā noteikts	75%	54%	54%	50%

	normatīvajā aktā.				
Sabiedrībai pieejama ticama un aktuāla vides informācija	Sakārtoto datu kopu skaits IS Tulpe	5	5	5	8
	Publicēto atvērto datu kopu skaits	1	0	1	2

Stratēģisko partnerību veidošana un sabiedrības iesaiste vides apziņas celšanai

Rezultāts	Rezultāta rādītājs	2022 (plānots)	2022 (faktiskā izpilde)	2023 (plānots)	2023 (faktiskā izpilde)
Operatori izprot un ir motivēti ievērot vides aizsardzības prasības	Klienti atzīst, ka VVD īsteno principu "Konsultē vispirms" (%)	>80%	84%	-	-
	Sagatavoto materiālu (atbalsta un paškontroles rīki) skaits	3	7	3	1
	Semināri "Esi zinošs!" operatoriem par rīcībām vides normatīvo aktu prasību ievērošanai un atbilstības panākšanai	5	2	5	5
	Veicinātas operatoru zināšanas par Radiācijas "drošības kultūru" (%), par cik paaugstināts operatoru izpratnes līmenis salīdzinājumā ar	Aptauja plānota 2024. gadā			

	2021.gadā veiktās aptaujas rezultātiem				
	Konsultāciju vizītes pie operatoriem, kas saņēmuši visa veida jaunas atļaujas (% īpatsvars no jaunajām darbībām).	30%	19%	40%	42%
Ilgtermiņa stratēģiskā sadarbība ar iesaistītajām pusēm palīdz sasniegt Dienesta attīstības mērķus	Tiek īstenota regulāra sadarbība ar NVO	>8	8	>8	6
	Noslēgti stratēģiskās sadarbības līgumi/nodomu protokoli ar profesionālajām NVO	>5 (līdz 2023.g.)	1	>5 (līdz 2023.g.)	1
	Vadības ikgadējās tikšanās ar valsts pārvaldes sadarbības iestādēm un pašvaldībām (skaits)	>8	4	>8	13
Izveidota efektīva sadarbība ar augstskolām jauno speciālistu piesaistei darbā Dienestā	Noslēgti stratēģiskās sadarbības līgumi ar Latvijas augstākās izglītības iestādēm abpusējai zināšanu pārnesei (skaits)	Noslēgti vismaz 4 beztermiņa sadarbības līgumi līdz 2023.gadam ar LU, RSU, RTU, DU		Uzsākta sadarbība ar LU Vides zinātņu programmu, bet sadarbības līguma slēgšana no LU puses nav bijusi virzīta. Ar DU plānots noslēgt sadarbības līgumu 2024.gada sākumā	
	Noslēgto studiju prakses līgumu skaits	10	7	>10	8
Uzlabojas sabiedrības informētība	Katru gadu izveidoto izglītojošo	3	9	3	2

par vides prasībām un Dienesta ieguldījumu vides aizsardzībā	Materiālu iedzīvotājiem tēmu skaits par vides prasībām un biežākajiem pārkāpumiem vides jomā				
Sabiedrība aktīvi iesaistās Vides pārkāpumu novēršanā	Sabiedrisko vides inspektoru skaits gada beigās	65	76	70	85
	Iesniegto ziņojumu skaits mobilajā lietotnē Vides SOS	5000	4188	4500	4030
	PPS reģistrēto pamatoto pieteikumu īpatsvars	22%	22%	25%	18%

Nepārtraukta organizācijas attīstība, kas balstās uz rezultātu orientētiem, profesionāliem darbiniekiem

Rezultāts	Rezultāta rādītājs	2022 (plānots)	2022 (faktiskā izpilde)	2023 (plānots)	2023 (faktiskā izpilde)
Palielinās darbinieku skaits, kas ilgtermiņā savu profesionālo attīstību saista ar Dienestu	Personāla mainība (%) (2019–18%, 2020. – 17%, 2021. – 14%)	<15%	21%	<15%	17%
	Nodarbināto īpatsvars, kas pārtrauc darbu 9 mēnešu laikā pēc uzsākšanas (%) (2019–27%, 2020–21%, 2021 – 23%)	<21%	20%	<21%	38%
	Nodarbināto iesaistes indekss (%) (atbilstoši Valsts kancelejas pasūtītā pētījuma rezultātiem; 2019:	68/70%	79%	68/70%	-

	VVD – 68%, vidējais – 70%)				
	% no nodarbinātiem sniedz pozitīvu vērtējumu par informācijas apriti (VVD darbinieku aptauja 2019- 58%, 2021. – 67%)	70%	70%	75%	71%
Nodarbināto prasmju un zināšanu pilnveide palīdz sasniegt Dienesta attīstības mērķus	Nodarbināto īpatsvars, kuri aizpilda paštestus	70%	74%	75%	73%
	Nodarbināto vērtējums par apmācību pieejamību un lietderību (palīdz uzlabot darba sniegumu, 2019. g VK iesaistes pētījumā vērtējums 58%) (VVD darbinieku aptauja 2020 – 68%; 2021 – 75%)	>65%	66%	>65%	-
	Nodarbināto īpatsvars, kuri pilnveidojuši zināšanas starptautiska līmeņa mācībās vai pasākumos vai nacionāla mēroga pasākumos (%)	20%	18%	30%	21%
	Nodarbinātie, kuri aktīvi darbojas tehnoloģiju ieviešēju grupā (skaits)	8	11	12	12

8 PROJEKTI

PIESĀRŅOTO VIETU PĀRVALDĪBAS MODEĻA DIGITĀLĀ TRANSFORMĀCIJA

Viens no galvenajiem priekšnosacījumiem vides kvalitātes uzlabošanai piesārņotajās vietās un ap tām ir piesārņoto vietu pārvaldības procesu pilnveide un kvalitatīva sanācijas projektu īstenošana. 20. oktobrī, Valsts vides dienestā (VVD) norisinājās seminārs par piesārņoto vietu pārvaldības modeļa digitālo transformāciju un vēsturiski piesārņotās vietas "Višķu profesionālās vidusskolas mazuta glabātava" sanāciju.

Semināra pirmajā daļā Augšdaugavas novada pašvaldības projekta vadītāja Juta Valaine informēja par piesārņotās vietas "Višķu profesionālās vidusskolas mazuta glabātava" sanācijas procesu un tā progresu. Minētā projekta donorvalsts partneris "Henric Johansson Konsult" dalījās ar Norvēģijas pieredzi vides jautājumu risināšanā un sabiedrības iesaistē Hamārā (Norvēģija).

Semināra otrajā daļā VVD, kā projekta «Piesārņoto vietu pārvaldības modeļa digitālā transformācija» īstenotājs, dalījās ar pieredzi par piesārņoto vietu pārvaldības modeļa digitālo transformāciju, ar kuras palīdzību Latvijā tiks ieviesta mūsdienīga un efektīva piesārņoto vietu pārvaldība, kā arī informēja par piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu datu inventarizāciju un digitalizāciju, kā arī un piesārņoto vietu pārvaldības sistēmas (PVPS) izstrādes progresu.

Dalībniekiem bija iespēja noskatīties īsu video no filmas "Planet Soil", kura skatītājam sniedz ieskatu pazemē notiekošajos procesos un atklāj aizraujošu dzīvo pasauli zem mūsu kājām. Papildus pazīstamajai virszemes pasaulei, ko apdzīvo augi, dzīvnieki un cilvēki, ir arī otra mazāk zināma pasaule: sakņu, tārpu, posmkāju, sēņu, amēbu un baktēriju pazemes kopiena. Pārsteidzoši, ka vienā tējkarotē veselīgas augsnes ir vairāk dzīvo radību nekā uz Zemes dzīvo cilvēku. Un visi šie organismi, strādājot kopā savos miljardos, burtiski atbalsta visu mums apkārt esošo dzīvi. Filma "Planet Soil" parāda ceļu uz priekšu gan individuālā, gan kolektīvā līmenī, lai uzlabotu mūsu attiecības ar dabu un augsni, vienlaikus uzsverot lomu, kāda var būt šīm milzīgajām pazemes kopienām, risinot dažas no mūsu laika visneatrisināmākajām problēmām.

Semināra noslēgumā, kopā ar komersantiem ideju koprades talkā, tika izdiskutēti piesārņotu vietu pārvaldības sistēmas attīstības jautājumi, lai kopīgi strādātu pie tādas informācijas sistēmas, kurā visiem ir ērti strādāt un tā ir palīgs ikdienas darbā.

Konference tika straumēta un ieraksts skatāms šeit:
<https://www.youtube.com/watch?v=t4Qywitmel&t=45s>

Seminārs norisinājās ar Norvēģijas finanšu instrumenta 2014.-2021. gada perioda programmas "Klimata pārmaiņu mazināšana, pielāgošanās tām un vide" finansiālu atbalstu, projekta Nr. LV-CLIMATE-006 Piesārņoto vietu pārvaldības modeļa digitālā transformācija" un projekta Nr. NFI/AK/01/3 "Vēsturiski piesārņotās vietas "Višķu profesionālās vidusskolas mazuta glabātava" sanācija Višķu pagastā" ietvaros.

VĒSTURISKI PIESĀRŅOTO VIETU "INČUKALNA SĒRSKĀBĀ GUDRONA DĪĶI" SANĀCIJA, II POSMSA

Dienests īstenojis Latvijā līdz šim apjomīgāko un tehnoloģiski vienu no sarežģītākajiem vides projektiem, attīrot no vēsturiskā piesārņojuma – bīstamajiem atkritumiem Inčukalna sērskābā gudrona dīķus, tādējādi novēršot piesārņojuma nonākšanu augsnē un gruntsūdeņos. Kopumā projekta rezultātā saimnieciskajā aprītē atgriezti ~ 8,4 hektāri zemes. Sanācijas projekts noslēdzies 2023. gada decembrī.

Vēsturiski piesārņoto Inčukalna sērskābā gudrona dīķu sanācijas otrā posma rezultātā atjaunoti 5 ha zemes platības (tajā skaitā abu piesārņojuma avotu (dīķu) teritorija, kurā veikti sanācijas darbi). Tāpat projekta laikā, cementa ražošanas procesā, kopumā sadedzinātas ~ 49 000 tonnas sekundārā kurināmā, kas iegūts no bīstamajiem gudrona atkritumiem.

Sākot ar 2024. gadu, tiek uzsākta projekta pēc uzraudzība, kas turpināsies turpmākos piecus gadus. Kā arī, Dienests, 30 gadus pēc projekta pabeigšanas, turpinās veikt vides kvalitātes monitoringu, izmantojot gan Dienvidu, gan Ziemeļu dīķī izveidoto pēc sanācijas monitoringa sistēmu.

Sanācijas darbi veikti sekmīgi īstenojot Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) projektu "Vēsturiski piesārņoto vietu „Inčukalna sērskābā gudrona dīķi” sanācija, II posms" (Nr.5.6.3.0/17/I/001), kura kopējais finansējums vairāk nekā 29,7 miljoni EUR, no tiem 85% bija Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) finansējums, bet pārējie – valsts budžeta līdzekļi.

Projektu īstenoja Dienests, darbus veica PS "Inčukalns Eko", bet projekta inženiertehnisko uzraudzību īstenoja SIA "Geo Consultants". Savukārt gudrona drošu utilizāciju, izmantojot kā alternatīvu kurināmo un izejmateriālu, savā rūpnīcā Brocēnos veica SIA "SCHWENK Latvija".

UZ SENTINEL DATIEM BALSTĪTS PAKALPOJUMS ZEMES DZĪĻU IZMANTOŠANAS ATTĀLINĀTAI UZRAUDZĪBAI UN IESPĒJAMĀS NELEGĀLĀS DERĪGO IZRAKTEŅU IEGUVES ATKLĀŠANAI

Dienests Latvijas teritorijā pārrauga vairāk kā 950 derīgo izrakteņu vietas. Dienests sadarbībā ar Vides risinājumu institūtu (VRI) līdz 2023. gadu ieviesa attālinātu uz Sentinel satelīta datiem balstītu derīgo izrakteņu ieguves vietu uzraudzību. Derīgo izrakteņu ieguves vietu attālinātā monitoringa rīks atvieglo pārbaužu plānošanu un ļauj pārkāpumus zemes dzīļu jomā konstatēt savlaicīgi. Satelītu dati sniedz regulāru informāciju par izmaiņām licences laukumā un tā apkārtnes zemes segumā.

Projekta "SentiCheck: Sentinel satelītu datus balstīta pieeja derīgo izrakteņu ieguves vietu attālinātam monitoringam" pasūtītājs ir Eiropas Kosmosa aģentūra. Projektu no 2022. gada 1. marta līdz 2023. gada 28. februārim realizēja VVD sadarbībā ar VRI.

9 PLĀNOTIE PASĀKUMI 2024. GADĀ

Īstenot Lauksaimniecības operatoru kontroles programmas 2021.-2027. gadam

Īstenot Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāna 2021.-2028. gadam pasākumu

Jauno ražotāja atbildību sistēmu ieviešana (tabakas izstrādājumu ar filtriem, tekstila izstrādājumu, balonu un mitro salvešu)

Atkritumu apsaimniekošanas atļauju procesa digitālā transformācija

Zvanu centra darbības attīstība

Metodika radiācijas mērījumu vietu noteikšanai un mērījumiem iestādēm kodolavārijā un radiācijas monitoringa staciju sistēmas modernizācijas projekts

10 SAĪSINĀJUMI

<i>Dienests</i>	<i>Valsts vides dienests</i>
<i>DRN</i>	<i>Dabas resursu nodoklis</i>
<i>EEI</i>	<i>Elektriskās un elektroniskās iekārtas</i>
<i>EM</i>	<i>Ekonomikas ministrija</i>
<i>EK</i>	<i>Eiropas Komisija</i>
<i>EJZF</i>	<i>Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonds</i>
<i>ERAF</i>	<i>Eiropas Reģionālās attīstības fonds</i>
<i>ES</i>	<i>Eiropas Savienība</i>
<i>ESF</i>	<i>Eiropas Sociālais fonds</i>
<i>EZF</i>	<i>Eiropas Zivsaimniecības fonds</i>
<i>EZKA</i>	<i>Eiropas Zvejas kontroles aģentūra</i>
<i>GNSS</i>	<i>Globālās navigācijas satelītu sistēmas</i>
<i>GPS</i>	<i>Globālā pozicionēšanas sistēma</i>
<i>HES</i>	<i>Hidroelektrostacija</i>
<i>IKT</i>	<i>Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas</i>
<i>IMPEL</i>	<i>Eiropas Savienības sadarbības tīkls vides aizsardzības reglamentējošo likumu ieviešanai un īstenošanai</i>
<i>ITDA</i>	<i>Starptautiskā transporta attīstības asociācija</i>
<i>IS</i>	<i>Informācijas sistēma</i>
<i>IVN</i>	<i>Ietekmes uz vidi novērtējums</i>
<i>KAUPS</i>	<i>Kuģa radīto atkritumu un piesārņoto ūdeņu pieņemšanas elektroniskā sistēma</i>
<i>KVI</i>	<i>Konsultē vispirms indekss</i>
<i>LAD</i>	<i>Lauku atbalsta dienests</i>
<i>LASUA</i>	<i>Latvijas Atkritumu saimniecības uzņēmumu asociācija</i>
<i>LBP</i>	<i>Latvijas Būvuzņēmēju partnerība</i>
<i>LETERA</i>	<i>Latvijas Elektrotehnikas un elektronikas rūpniecības asociācija</i>
<i>LMIFB</i>	<i>Latvijas Medicīnas inženierzinātnes un fizikas biedrība</i>
<i>LPS</i>	<i>Latvijas Pašvaldību savienība</i>
<i>LRAA</i>	<i>Latvijas Riepu apsaimniekošanas asociācija</i>
<i>LVAf</i>	<i>Latvijas vides aizsardzības fonds</i>
<i>LVGMC</i>	<i>Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs</i>
<i>LZIKIS</i>	<i>Latvijas zivsaimniecības integrētās kontroles un informācijas sistēma</i>
<i>MK</i>	<i>Ministru kabinets</i>
<i>NAFO</i>	<i>Ziemeļrietumu Atlantijas zvejniecības organizācija</i>
<i>NAI</i>	<i>Notekūdeņu attīrīšanas iekārtas</i>
<i>NBS</i>	<i>Nacionālie bruņotie spēki</i>
<i>NEAFC</i>	<i>Ziemeļaustrumu Atlantijas zvejniecības komisija</i>
<i>NVO</i>	<i>Nevalstiskā organizācija</i>
<i>NMPD</i>	<i>Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests</i>
<i>OKC</i>	<i>Operatīvais koordinācijas centrs</i>
<i>PPS</i>	<i>Pieteikumu pārvaldības sistēma</i>
<i>PVD</i>	<i>Pārtikas un veterinārais dienests</i>
<i>RAS</i>	<i>Ražotāju (paplašinātās) atbildības sistēma</i>
<i>RDC</i>	<i>Radiācijas drošības centrs</i>
<i>RVP</i>	<i>Reģionālā vides pārvalde</i>
<i>SAEA</i>	<i>Starptautiskā atomenerģijas aģentūra</i>
<i>SPVNP</i>	<i>Specializēto vairāku nozaru prokuratūra</i>
<i>SVI</i>	<i>Sabiedriskie vides inspektori</i>
<i>ŪRLA</i>	<i>Ūdens resursu lietošanas atļauja</i>
<i>VARAM</i>	<i>Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija</i>
<i>VCAP</i>	<i>Valsts civilās aizsardzības plāns</i>
<i>VID</i>	<i>Valsts ieņēmumu dienests</i>
<i>VMS</i>	<i>Kuģu satelītnovērošanas sistēma</i>
<i>VP</i>	<i>Valsts policija</i>
<i>VP ENAP</i>	<i>Valsts policijas Ekonomisko noziegumu apkarošanas pārvalde</i>
<i>VUGD</i>	<i>Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests</i>
<i>ZKD</i>	<i>Zvejas kontroles departaments</i>
<i>ZM</i>	<i>Zemkopības ministrija</i>